

ОПТИМІЗАЦІЯ - НЕ ЧЕТВЕРТУВАННЯ...

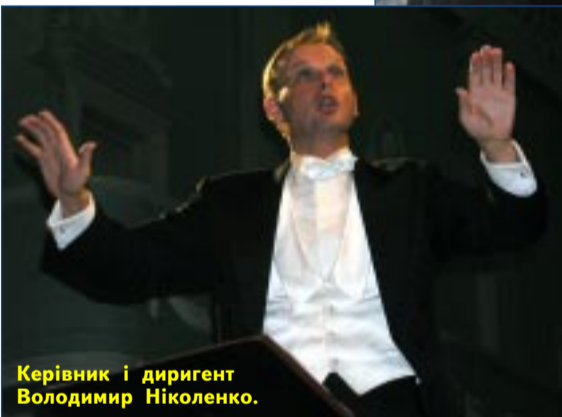
КУЛЬТУРА І ЗАКОН

Не пам'ятаю, хто сказав першим, що талант має бути голодним, та, звісно, не хтось із людей, помічних Божою іскрою. Винесення такого вердикту більше пасує чиновникам, бо виходить, що економія коштів на обдарованих людях їм же і на користь, оскільки сприяє розвитку їхнього таланту. Суттєво, що цей жарт починає звучати дедалі все цинічніше.

Про це я думала, спілкуючись із керівником камерного хору «Таврійський благовіст» Володимиром Ніколенком у його кабінеті в приміщенні Кримської державної філармонії. Цю зустріч від попередньої відділяло років 12, коли не всі 15. Тоді ми в редакції захоплювалися цим хором, який знайшов собі досить незвичну нішу - десь поміж землею і небом, бо в його

Камерний хор Кримської державної філармонії «Таврійський благовіст».

Керівник і диригент Володимир Ніколенко.

репертуарі переважали пісні релігійної (православної) або наближеної до неї тематики. На той час хор ще належав до молодих (це тепер він ось-ось відсвяткує своє 20-річчя), а його керівник і засновник, певне, почувався недавнім студентом диригентського відділення Київської консерваторії, зберігаючи в пам'яті все те найкраще, що подарували йому його педагоги. Бо і сьогодні він просить по можливості згадати ім'я хоча б одного із них - Народного артиста України, професора, академіка Олега Семеновича Тимошенка,

який зовсім недавно покинув це життя. Покоління за поколінням ми проносимо з собою те найкраще, що заповіли нам наші попередники, чи то на кінчику пензля, чи то - диригентської палички, чи в розумному проникливому слові. Бо «культура є основним фактором самобутності українського народу» - це Володимир Михайлович цитує нещодавно прийнятий Закон про культуру, без якого незалежна держава прожила майже 20 років. Без такого важливого - і так довго? (Закінчення на 4-й стор.).

РЕЗОНАНС

КРИМСЬКА ГРОМАДСЬКА РАДА - БЕЗ УКРАЇНЦІВ?!

стор. 3

ЛІНА КОСТЕНКО:

«МЕНЕ ЗАЦІКАВИЛО, ЧОМУ ЦЕЙ НАРОД ТЕРПИТЬ...»

стор. 5

«БІЛІ ПЛЯМИ» ІСТОРІЇ

КОЗАЦЬКІ СКАРБИ ШУКАЮТЬ У КРИМУ

стор. 7

«СЛІВ У МОВІ МІЛЬЙОН, ВИБИРАЙТЕ НАЙКРАЩІ...»

У Севастополі серед учнів 3-11 класів загальноосвітніх шкіл пройшов 4 етап XI конкурсу з української мови ім. Петра Яценка. У підсумковому етапі мовного марафону взяли участь 27 найкращих учнів з 12 шкіл міста.

Конкурс проходив на базі спеціалізованої школи №45 з поглибленим вивченням іспанської мови. Директор цього навчального закладу - відмінник освіти Людмила Баша.

XI міжнародний конкурс стартував 9 листопада 2010 року одразу у двох місцях держави - на батьки-

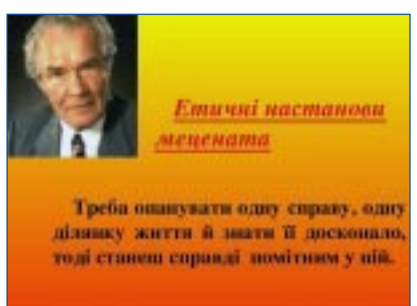
вщині Петра Яценка - у селі Верхнє Синьовидне на Львівщині та у Дніпропетровську. Організатори конкурсу мали на меті не лише сприяти утвердженню державної мови та вихованню шанобливого ставлення до неї серед учнівської молоді, але й об'єднати захід і схід України.

Започаткований ще у 2000 році конкурс, не зважаючи на політичні та соціальні зміни, продов-

жує крокувати планетою, не залишаючи байдужим на своєму шляху жодного широкого українського серця. Цього року конкурс пройде у 30 країнах світу, де проживають українці.

Перед початком 4 етапу конкурсу у севастопольській загальноосвітній школі №45 відбулась урочиста церемонія нагородження 27 переможців III етапу змагань.

(Закінчення на 4-й стор.).

Етичні настанови мецената

Треба опанувати одну справу, одну ділянку життя й знати її досконало, тоді станеш справді помітним у ній.

ЧИ БУДЕ СВЯТО ПІСНІ УКРАЇНСЬКОЇ?

Президенту України п. Януковичу В. Ф.
Голові Верховної Ради України п. Литвину В. М.
Прем'єр-міністру України п. Азарову М. Я.

ПРО ЗАПРОВАДЖЕННЯ ДНЯ СВЯТА УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ

ЗВЕРНЕННЯ VII З'їзду Всеукраїнського об'єднання ветеранів

Всеукраїнське об'єднання ветеранів (ВОВ) нараховує в своїх рядах понад мільйон фіксованих членів - учасників бойових дій, ветеранів війни і праці, інвалідів війни та інших категорій пенсіонерів, у тому числі Збройних Сил України. Об'єднання має свої відділення у всіх областях України і є однією із найбільших та впливових громадських організацій в державі.

Розглянувши на з'їзді стан розвитку української культури та, зокрема, в його контексті питання про запровадження Дня свята української пісні, Всеукраїнське об'єднання ветеранів констатує таке.

Основа духовної культури народу становить усна народна творчість, що завжди вирізняється національною самобутністю й неповторністю.

Українська пісенна творчість є частиною культурно-духовних цінностей, які формуються протягом всієї багатовікової історії існування українського народу.

(Продовження на 8-й стор.).

КРИМСЬКА СВІТЛИЦЯ

ЗАСНОВНИКИ:
Міністерство культури і туризму України, Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка, трудовий колектив підприємства «Об'єднана редакція газети «Кримська світлиця».

За вагомий внесок у справу українського національного відродження, розбудову та зміцнення Української держави редакція газети «Кримська світлиця» нагороджена медаллю Всеукраїнського товариства «Просвіта» «БУДІВНИЧИЙ УКРАЇНИ».

Головний редактор
Віктор КАЧУЛА.

Газета зареєстрована Міністерством юстиції України.
Ресстраційне свідоцтво КВ № 12042-913ПР від 30.11.2006 р.
Індекс: 90269.

Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій, відповідальність за достовірність фактів несуть автори.
Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами - на сторінках газети.
Редакція застерігає собі право скорочувати публікації і виправляти мову.

ТЕЛЕФОНИ:
головного редактора - (0652) 51-13-24; відділів - 51-13-25; 51-13-27.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
95006, м. Сімферополь, вул. Гагаріна, 5, 2-й поверх, кімн. 13 - 15.
E-mail: wik@swit.crimea.com
Стопінка в Інтернеті: http://svityltysia.crimea.ua

Зам. ...
Наклад - ...

Видавець - ДП Газетно-журнальне видавництво Міністерства культури України.
03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1, тел./факс (044) 498-23-63.
Р/р 37128003000584 в УДК у м. Києві МФО 820019 код ЄДРПОУ 16482679
E-mail: vidavnictvo@gmail.com

Передплата кампанія на видання ДП «Газетно-журнальне видавництво Міністерства культури України», в т. ч. і на тижневик «Кримська світлиця», здійснюється за наступними реквізитами: вул. Васильківська, 1, м. Київ, 03040, 2 поверх, 6 корпус. Відповідальна особа за передплату - Сидоренко Ірина.
Тел./факс (044) 498-23-64.

«GLOBAL VILLAGE» РЕКЛАМУЄ КРИМ

У Сімферополі з ініціативи громадської організації «AIESEC у Криму» відбувся IV молодіжний фестиваль культури «Global Village». AIESEC – найбільша у світі незалежна неполітична некомерційна міжнародна організація студентів і молодих фахівців, які цікавляться лідерством, менеджментом і питаннями світового розвитку.

У заході взяли участь міністр у справах сім'ї, молоді та спорту АРК Альона Плакіда, віце-президент національного комітету AIESEC в Україні Ірина Трошинська, віце-президент у зв'язках із громадськістю організації «AIESEC у Сімферополі» Аліса Тихонова, а також близько 60 студентів з Японії, Чехії, Індії, Китаю, Індонезії, Малайзії, Туреччини, Бразилії, Тайваню, Нової Зеландії, Таджикистану.

Фестиваль проводився для ознайомлення кримчан з особливостями різних культур і традицій, розвитку міжнародного взаєморозуміння й толерантності. З цією метою було організовано міжнародний ярмарок, на якому демонструвалися предмети побуту, національні костюми, відбулася чайна церемонія, дегустація національної кухні тощо. Студенти виступили зі сво-

їми національними танцями й піснями.

Альона Плакіда зазначила, що такі заходи сприяють залученню до Криму більшої кількості туристів. «Для нас цей проект дуже важливий, ми прагнемо розширити курортний сезон, щоб туристи приїжджали сюди культуру Криму», - сказала міністр і закликала молодь брати активну участь у таких проєктах.

НОБЕЛІВСЬКУ ПРЕМІЮ - МУСТАФІ ДЖЕМІЛЄВУ!

У Голландії створено комітет підтримки ініціативи з висування голови Меджлісу кримськотатарського народу Мустафи Джемєлева на здобуття Нобелівської премії миру 2011 року, повідомляє прес-служба меджлісу.

Про створення комітету було оголошено 9 лютого на засіданні Організації націй і народів, що не мають представництва (UNPO) у Гаазі. Ще у жовтні 2009 р. члени президії UNPO одностайно прийняли резолюцію «Про висування Мустафи Джемєлева на Нобелівську премію миру». У 2011 році 17 професорів з університетів України, Росії, Румунії, Угорщини, Туреччини, США, Польщі, а також три члени національних парламентів також запропонували

висунути лідера кримськотатарського народу на здобуття Нобелівської премії.

КРАЩЕ МЕНШЕ, ТА КРАЩЕ...

Голова Верховної Ради Криму Володимир Константинов вимагає посилення критеріїв, що пред'являються до людей, які претендують на отримання нагород автономної республіки, і вимоги до підготовки і проходження в інстанціях нагородних документів, повідомила його прес-секретар Алла Горєва.

На думку Константинова, важливо підняти статус і значущість кримських нагород на вищій рівень, щоб не перетворити їх на щось «буденне». Мають бути якісь особливі досягнення або неординарні професійні якості, які можна було б гідно оцінити на рівні кримської автономії. Ми як орган представницької влади несемо за це моральну відповідальність», - сказав він на нараді членів президії парламенту автономії.

Нагородна система ВР Криму створена в 1999 році відповідно до Конституції автономії. Відзнаками регіону є звання «Почесний кримчанин»; відзнаки «За відвагу на пожежі» та «За вірність обов'язку»; почесні звання; премії; галузеві премії, почесна грамота президії ВР Криму; подяка кримського спікера.

http://crimea.union.net

«РОСІЯ - ДЛЯ РОСІЯН», АЛЕ ЦЕ - НЕ НАЦІОНАЛІЗМ?

Більше половини росіян вважають, що час здійснити ідею «Росія - для росіян». Про це свідчать дані соціологічного опитування, проведеного Левада-Центром.

Зокрема, відповідаючи на запитання, як вони ставляться до ідеї «Росія - для росіян», 58% респондентів відповіли, що час її здійснити («давню час» - 15%, «в розумних межах» - 43%); проти 24%, важко відповісти - 5%, не цікавляться питанням - 13%.

При цьому слово «націоналізм» негативно забарвленим вважають 44% опитаних, позитивно - 8% і нейтрально 38%.

Більше половини росіян також вважають можливими масові кровопролитні зіткнення на національному ґрунті в РФ. Зокрема, відповідаючи на запитання, чи можливі наразі в Росії масові кровопролитні зіткнення на національному ґрунті, 56% респондентів відповіли ствердно («безумовно так» - 15%, «скоріше так» - 41%).

Водночас, 34% опитаних вважають такий сценарій розвитку подій маловірогідним («скоріше ні» - 28%, «безумовно ні» - 6%). Важко відповісти - 11%.

39% опитаних вважають, що в Росії останніми роками стало більше проявів націоналі-

зму, а 47% - останнім часом про це стали більше говорити. Важко відповісти 13%.

Згідно з дослідженням, основними причинами націоналізму в Росії в наші дні є: зростання національної самосвідомості - 4%, національні забобони російського населення - 11%, зухвала поведінка представників національних меншин - 37%; погані умови життя в Росії - 25%, влада не може справитися зі спалахами націоналізму - 7%, влада зацікавлена в роздмухуванні націоналізму - 4%. Важко відповісти - 12%.

Окрім цього, 68% респондентів вважають, що уряд Росії повинен «намагатися обмежити приплив приїжджиків», 24% - «не ставити на шляху припливу приїжджиків адміністративні бар'єри й намагатися використовувати його на благо Росії». Важко відповісти - 8%.

Опитування проводилося 21-24 січня 2011 року за репрезентативною вибіркою 1600 росіян віком 18 років і старших у 130 населених пунктах 45 регіонів країни. Статистична похибка даних цих досліджень не перевищує 3,4%.

Аналітичний Центр Юрія Левади (Левада-Центр) - російська недержавна дослідницька організація. Центр регулярно проводить власні й замовлені соціологічні й маркетингові дослідження і є однією з найбільших російських організацій у своїй галузі. Центр носить ім'я російського соціолога Юрія Левади (1930-2006).

ЯК СВЯТКУВАТИМЕМО 20-РІЧЧЯ

Уряд схвалив проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів з підготовки та відзначення у 2011 році 20-ї річниці незалежності України».

Планом, зокрема, передбачено організацію церемонії підняття Державного Прапора України у Києві, Сімферополі, обласних та районних центрах; проведення урочистих заходів, присвячених Дню Державного Прапора України у Києві, Сімферополі, обласних та районних центрах; проведення науково-просвітницьких заходів, присвячених історії становлення і утвердження державних символів України, а також спрямованих на вивчення їх значення та ролі у процесі державотворення і діяльності держави, формування правової культури громадян у ставленні до державної символіки; проведення закордонними дипломатичними установами України заходів, присвячених Дню Державного Прапора України і 20-ї річниці незалежності України, із залученням представників української громадськості за кордоном.

План також включає наступні заходи:
1. Організація урочистого покладання квітів до пам'яток видатних діячів українського державотворення, борцям за

незалежність, воїнам, полеглим за свободу України, у Києві, Сімферополі, Севастополі, обласних та районних центрах, а також до пам'яток князю Володимирі Великому, гетьману Богдану Хмельницькому, Тарасу Шевченку, Михайлу Грушевському у м. Києві.
2. Проведення параду військ на честь 20-ї річниці незалежності України у столиці України - місті-герої Києві, містах-героях Керчі, Одесі, Севастополі та містах, де розташовані штаби оперативних командвань та видів Збройних Сил України.
3. Організація та проведення у м. Києві урочистих заходів, присвячених 20-ї річниці незалежності України, за участю представників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, депутатського та дипломатичного корпусу, громадських і релігійних організацій, політичних партій, української діаспори, а також делегацій Автономної Республіки Крим, обласних, міст Києва і Севастополя.
4. Проведення у м. Києві міжнародної науково-теоретичної конференції, присвяченої 20-ї річниці незалежності України, в інших населених пунктах відповідних наукових конференцій та засідань за круглим столом, видання їх матеріалів.
5. Організація проведення науково-просвітницьких та інших

тематичних заходів, присвячених 20-ї річниці заснування інституту президентства в Україні.

6. Створення у Національному музеї історії України експозиції «Україна і Світ».

7. Сприяння проведенню міжрегіональних громадських форумів, зустрічей представників молодіжних організацій з різних регіонів, громадських, зокрема, молодіжних акцій, спрямованих на забезпечення єдності держави та консолідацію суспільства.
8. Започаткування видання антології української літератури від найдавніших часів до сьогодення, забезпечення передачі частини тиражу бібліотекам та навчальним закладам, насамперед, тим, що розташовані в сільській місцевості.
9. Проведення культурно-мистецьких заходів та акцій, присвячених 20-ї річниці незалежності України, зокрема, міжрегіональних обмінів професійними та аматорськими творчими колективами.
10. Поліпшення умов функціонування провідних музеїв у м. Києві та інших населених пунктах, зокрема, Національного музею історії України, Національного музею Тараса Шевченка, Національного музею російського мистецтва у м. Києві, а також

НОВИНИ СЕВАСТОПОЛЯ

НЕ БЕРИ ЧУЖОГО!

4 лютого прокуратурою Севастополя порушена карна справа за ознакою злочину, передбачена ч. 2. ст. 368 КК України, стосовно заступника райдержадміністрації Гагаринського району міста. Встановлено, що посадова особа вимагала від підприємця хабар у розмірі 6000 гривень за погодження на розміщення об'єктів вивозної торгівлі.

3-го лютого під час отримання частини хабара у розмірі 4000 гривень заступник райдержадміністрації була затримана «на гарячому» працівниками відділу державної служби боротьби з економічною злочинністю УМВС України у м. Севастополі.

НАГРІВ РУКИ НА ЛЬОДУ

У Севастополі, в результаті оперативного-пошукових дій працівників державної служби боротьби з економічною злочинністю, затриманий громадянин країни-сусіда. Цей спиритний чоловік лише з травня по жовтень минулого року, перебуваючи на посаді адміністратора місцевого льодового катка, примудрився присвоїти 416 тисяч гривень, отриманих від відвідувачів. За фактами злочину органами внутрішніх справ порушено карну справу за ч. 5 ст. 191 - заволодіння коштами через зловживання службовим становищем.

ПРОФІЛАКТИКА ЗЛОЧИННОСТІ

Севастопольська міськрада прийняла Програму профілактики злочинності у місті на 2011-2013 роки, на реалізацію якої буде виділено 9,5 млн. грн. Необхідність прийняття такої програми пов'язана з тим, що за останні три роки рівень злочинності в місті зріс зі 114 до 136 злочинів на 10 тисяч осіб населення.

ХЛІБ ПОДОРОЖЧАВ

У зв'язку з ростом закупівельних цін на борошно, вартості природного газу та підвищенням мінімальної заробітної плати, керівництво севастопольського ВАТ «Цар-хліб» вирішило з 6 лютого збільшити ціни на хліб. Відтепер в роздрібній торгівлі хліб «Дарницький» коштує 2 грн. 90 коп., «Формовий» - 2 грн.80 коп., «Зимнівський» формовий - 3 грн. 10 коп. Хліб «Царський» вищого гатунку - 3 грн. 50 коп., батон «Сімферопольський» - 3 грн. 25 коп.

Такі відомості надійшли від фахівців ВАТ «Цар-хліб» до державної інспекції з контролю за цінами в м. Севастополі.

ХТО КОГО?

Із квітня 2010 року севастопольці судяться з міською владою, доводячи, що тарифи на комунальні послуги у місті підвищені незаконно. Останнє засідання Апеляційного суду Севастополя відбулося 26 січня поточного року. Тоді суддівська колегія, вислухавши докази обох сторін, оголосила перерву до 16 лютого. Позивачі переконані, що міськрада порушила порядок прийняття рішень. Зокрема, на їхню думку, був порушений Закон «Про житлово-комунальні послуги», оскільки ні оприлюднення, ні обговорення підвищених тарифів за місяць до набуття їх чинності не проводилося.

ВШАНУВАННЯ ЧОВНА

В червні-липні поточного року Департамент підводного спадку Інституту археології НАН України планує встановити на вході до Балаклавської бухти пам'ятник підводному човну. Для цього з дна акваторії м. Саки піднімуть рубку спеціально затопленого в 50-х роках минулого століття підводного човна проєкту «Малютко». Тоді субмарину опустять на глибину 40 метрів для навчання водолазів. Підводний човен не є об'єктом культурно-історичного спадку.

Підготувала Л. СТЕПКО.

ДЕРЖАВИ

16. Забезпечення в установленому порядку розроблення та виготовлення ювілейного знака «20 років незалежності України», карбування та введення в обіг ювілейної монети.

17. Організація всеукраїнських та регіональних тематичних виставок досягнень галузей господарства, освіти, науки, культури тощо.

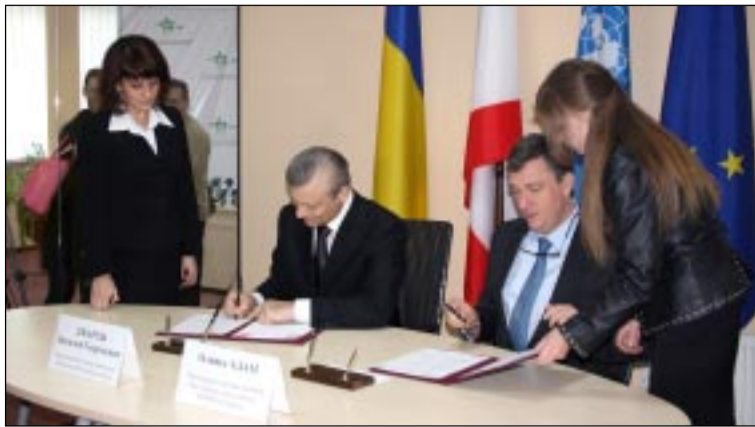
18. Організація проведення та підбиття підсумків щорічного Всеукраїнського конкурсу «Населений пункт найкращого благоустрою і підтримки громадського порядку».

19. Підготовка циклу пізнавальних документальних фільмів і радіопередач про історію українського державотворення, зокрема, з кінця 80-х років ХХ століття до сьогодення, та забезпечення їх показу на загальнонаціональних каналах телебачення.

20. Організація у м. Києві та інших населених пунктах тематичних виставок фото- та архівних документів, присвячених історії українського державотворення, становленню та утвердженню державних символів України.

21. Проведення інформаційної компанії для формування позитивного іміджу України, забезпечення випуску іноземними мовами книг і буклетів про Україну, створення відповідної рекламної відеопродукції та розповсюдження їх в іноземних державах, через Інтернет.

«Урядовий портал».

СТВОРЕНО АГЕНТСТВО РОЗВИТКУ КРИМУ

9 лютого у Сімферополі відбулося відкриття офісу Агентства регіонального розвитку Криму, створеного рішенням Ради міністрів Криму з метою здійснення координації інвестиційної діяльності на території республіки.

Василь Джарти, голова Ради міністрів АРК, Жозе-Мануель Пінту Тейшейра, посол Європейського Союзу, та Олів'є Адам, Постійний представник Програми розвитку Організації об'єднаних націй в Україні, перерезали стрічку на відкриття офіційного відкриття офісу Агентства, яке було створено Радою міністрів АРК в середині 2010 року. До основних завдань Агентства входять залучення інвестицій в автономію в рамках реалізації «Стратегії соціально-економічного розвитку Криму до 2020 року», створення і просування позитивного іміджу регіону з метою поліпшення інвестиційного клімату, допомога інвесторам шляхом надання послуг за принципом «Єдиного інвестиційного вікна», підготовка і впровадження інвестиційних проєктів.

«31 січня Рада міністрів офіційно надала Агентству функції координатора всієї діяльності щодо залучення інвестицій у Криму. Ми прагнемо розбудувати наш регіон разом із національними та іноземними інвесторами. Кожен інвестор у Криму має почувати себе комфортно, а кожен підприємець має відчувати підтримку держави», — зазначив голова Ради міністрів АРК В. Джарти. Агентство користується фінансовою та технічною підтримкою з боку Європейського Союзу та Програми розвитку Організації об'єднаних націй. Зокрема, Європейський Союз надав 1,5 млн. євро на створення і розбудову Агентства, у той час як ПРООН надає безперервну технічну допомогу в рамках спільного проєкту ЄС-ПРООН підтримки АРК.

«Надаючи підтримку Кримському агентству, Європейський Союз вважає за обов'язок поділитися своїм досвідом та адаптувати його до потреб республіки, аби допомогти регіону подолати бар'єри і перешкоди, які сьогодні заважають його сталому розвитку та збалансованому економічному зростанню», — зазначив Жозе-Мануель Пінту Тейшейра, Посол Європейського Союзу.

Олів'є Адам, Постійний предста-

вник ПРООН в Україні, підкреслив, що підтримка Агентства регіонального розвитку Криму з боку ЄС і ПРООН надає цій організації унікальну можливість, піднімаючи її престиж і значущість.

Церемонія відкриття була продовжена коротким оглядом приміщень АРК у супроводі директора Агентства Олексія Стародубова, а також підписанням Василем Джарти та Олів'є Адамом (на фото угорі) спільної Заяви про наміри між Радою міністрів АРК та Програмою розвитку Організації об'єднаних націй щодо успішного втілення спільного проєкту ЄС-ПРООН з підтримки АРК.

Під час церемонії Олів'є Адам висловив свою переконаність в тому, що високий професіоналізм і відданість принципам ділової етики

Василь Джарти, Володимир Яцуба, Жозе-Мануель Пінту Тейшейра.

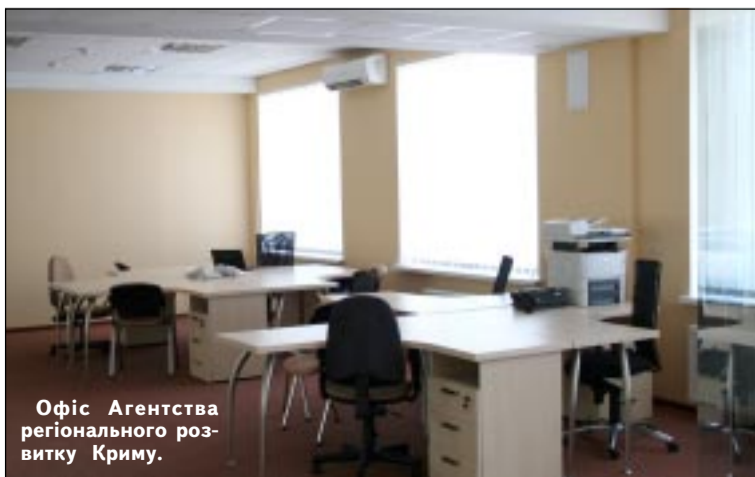
співробітників Агентства, які підтримуються міжнародними та національними експертами, дозволять Раді міністрів успішно реалізувати амбітні плани регіонального розвитку та залучення інвестицій. Він додав, що інвестори та донори безсумнівно очікуватимуть прозорості діяльності Агентства та її результатів, які відповідатимуть кращим міжнародним стандартам.

«Відкритість та здатність створювати сталі партнерські стосунки будуть провідними факторами успіху цієї унікальної моделі організації регіонального розвитку, яку згодом може бути запроваджено в інших регіонах України», — запевнив із цього приводу Жозе-Мануель Пінту Тейшейра.

У заході також взяли участь Постійний Представник Президента України в АРК Володимир Яцуба, керівник Представництва ПРООН в Криму Аделін Гонє, заступник голови Ради міністрів Криму Катерина Юрченко.

(За матеріалами Головного управління інформаційної політики Ради міністрів АРК).

Фото О. Носаненка.

Офіс Агентства регіонального розвитку Криму.

У ГРОМАДСЬКУ РАДУ ПРИ УРЯДІ КРИМУ НЕ УВІЙШЛА ЖОДНА УКРАЇНЬСЬКА ПАТРІОТИЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ

«Громадська рада при Раді міністрів АРК — це новий фарс влади», — заявив голова Кримської організації Української народної партії Олег Фомушкін, коментуючи рішення установчої конференції з формування нового складу Громадської ради при кримському уряді, що відбулася 4 лютого 2011 року в Сімферополі.

За даними Головного управління інформаційної політики Ради міністрів АРК, від 157 організацій, що подали заявки на участь у конференції, було зареєстровано 140. Учасники зібрання встановили кількість членів майбутньої Громадської ради — далі у ході рейтингового голосування — її персональний склад (увійшли представники 51 організації).

«Немає сумніву, що влада зробила собі ще одну підконтрольну структуру», — переконаний Фомушкін. За його словами, «глянувши на список учасників, що пістрявіє проросійськими організаціями, можна зробити висновок, що Громадська рада при кримському уряді створена для укріплення влади». «Хіба ця рада віддзеркалює кримську спільноту? Де представницькі органи кримськотатарського народу? Маємо ще один факт того, що скрізь і всюди влада на всіх рівнях проявляє нелюбов до всього українського», — обурюється О. Фомушкін.

Він підкреслив, що «Громадські ради створюються для забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики». «Так з якої «трибуни» можуть докритися українці в Криму до влади, коли вона через свою недолугість нічого на бачить та нікого не чує», — підсумував О. Фомушкін.

Для довідки. Діяльність Громадських рад регламентується постановою Кабінету Міністрів

України «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» від 03.11.2010 р. № 996. Цією постановою передбачено:

— участь в установчих зборах шляхом подання відповідних заяв представників будь-яких інститутів громадянського суспільства;

— членами Громадської ради можуть бути обрані всі учасники установчих зборів. При цьому слід враховувати, що представники органу виконавчої влади, які беруть участь в установчих зборах, є запрошеними, а не учасниками цих зборів, оскільки вони не віднесені до інститутів громадянського суспільства.

Ірина КЛЮЄВА.

* * *

Склад Громадської ради при кримському уряді, всупереч очікуванням, виявився далеко не «громадським». Поряд із представниками громадськості до його складу увійшли діючі й колишні депутати, а також державні службовці, — так коментує

подію кримський щотижневик «События».

Громадська рада мала б бути органом, з яким би консультувалася влада з приводу прийняття й виконання певних рішень. Громадські ради покликані забезпечувати залучення громадян до діяльності керівних органів. Тим часом, у списку членів ради з'явилися прізвища людей, відомих здебільшого не громадською, а депутатською або чиновницькою діяльністю.

Це, зокрема, три діючі депутати Верховної Ради Криму з фракції «регіоналів», один — з «Російської єдності», депутат сільради, чотири колишні народні обранці, заступник міністра культури й мистецтв АРК.

Тому, констатує газета, не зовсім доречними виглядають заяви ініціаторів про те, що за допомогою Громадської ради люди «одержали унікальну можливість побудови більш ефективних відносин між владою й суспільством, можливість поліпшити своє життя». Насправді, представники влади будуть будувати відносини лише між собою...

ЯК ПОВІДОМИВ редакції присутній 4 лютого в Будинку профспілок на установчих зборах зі створення Громадської ради голова Кримського відділення Всеукраїнського об'єднання ветеранів **Анатолій Іванов** (на фото), представник українських патріотичних організацій, зокрема, голові Української громади Криму Владиславу Хмеловському не дали навіть виступити. І Центр допомоги тваринам, і Кримська асоціація захисту тварин, і Санкт-Петербурзьке земляцтво, і земляцтво сибіряків у Криму, як і десятки проросійських організацій та об'єднань, до ради увійшли, а українців, яких лише за переписом на півострові майже чверть від всього населення, фактично, проігнорували.

У зв'язку з порушенням п. 1 розділу 3 (порядок розгляду питань на зборах) регламенту проведення установчих зборів Громадської ради при Раді міністрів АРК, було складено відповідний акт, який підписали майже два десятки присутніх на зборах представників громадських організацій. Голова Української громади Криму Владислав Хмеловський заявив, що готується відповідний позов до суду...

«ВКРАЙ НЕОБХІДНО У ПЕРШУ ЧЕРГУ ЗБЕРЕГТИ ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНЦІВ РОСІЇ...»

5 лютого 2011 року за ініціативою Посольства України в Росії відбулася зустріч з активом українських громадських організацій Росії. У зустрічі взяли участь керівники ОУР, представники регіональних українських організацій, які входять в ОУР, з Архангельська, Башкортостану, Єкатеринбурга, Карелії, Курська, Москви, Московської області, Нижнього Новгорода, Новосибірська, Норільська, Самарської області, Санкт-Петербурга, Саратов, Омська, Татарстану, Томська, Тюменської області, Ульяновської області, Хабаровська, Якутії, Ярославля та інших регіонів Росії.

Співголови ОУР В. Бабенко та В. Семененко у своїх виступах наголосили на необхідності збереження федеральних українських організацій і звернулись до Посла В. Єльченка з проханням про конкретну допомогу. На зустрічі були обговорені актуальні проблеми українського руху в Росії, пройшла жвава предметна дискусія, яка торкнулася діяльності існуючих українських громадських організацій.

Інколи ця дискусія набувала обрисів протистояння між різними розумінням завдань українських громадських організацій. У виступах представників федеральних та регіональних українських організацій йшлося про конкретні проблеми збереження національної ідентичності українців Росії, культурної, освітньої, інформаційної роботи, збереження і розвитку української мови, відстоювання прав українців на основі взаємоповаги і співробітництва. В той же час виступи деяких представників земляцтв вихідців з деяких областей України мали виразу кон'юктурну забарвленість, пов'язану з поточною ситуацією в Україні.

Різким дисонансом до загального тону зустрічі став виступ представника одного із земляцтв А. Бондаренка, який намагався навісити на ОУР ярлик фашистських прихвостів (?).

Основним підсумком зустрічі було підтвердження необхідності підтримки федеральних українських організацій, зокрема, Об'єднання українців Росії, які повинні працювати на основі збереження і розвитку українських цінностей, чіткого виконання норм і правил

російського законодавства.

Посол України зазначив, що для України одним із основних пріоритетів буде допомога і материнська опіка українців в Росії і всьому світі.

Після зустрічі відбулося засідання ради ОУР.

На засіданні ради було прийняте рішення про звернення до Міністерства юстиції Росії з проханням відкликати позов про ліквідацію ОУР, дати можливість його керівним органам зробити все належне з точки зору російського законодавства в упорядкованні документації, підготувати і провести засідання вищого органу ОУР для внесення змін в Статут.

Було визначено представників ОУР до можливої координаційної ради зі створення нової організації (у випадку, якщо виникне така необхідність).

Також було прийняте рішення про засудження провокаційної діяльності А. Бондаренка, спрямованої на внесення розколу в український рух в Росії, паплюження керівництва та активістів ОУР.

Після підготовки цього інформаційного повідомлення представники ОУР з деяким здивуванням ознайомились з версією підсумків зустрічі в інтерпретації офіційного сайту Посольства України в Російській Федерації.

Сентенція, що «у багатьох представників діаспори під час зустрічі лунала думка про те, що лінія на закриття ФНКА УР та ОУР з боку російської влади не в останню чергу є результатом допущених помилок нинішніх керівництв цих організацій», не лише не

відображає зміст виступів представників регіональних українських організацій, членів і відділень ОУР, а, як вже неодноразово наголошувалося, не відповідає реальності. Є абсолютно зрозумілим, що у переслідуванні українських організацій Росії лежать зовсім інші причини, про що відверто заявили представники Міністерства закордонних справ РФ.

Що стосується питання створення «координаційної ради» зі створення «нової української організації», то позиція керівних органів ОУР з цього питання є наступною.

1. Після ліквідації Федеральної національно-культурної автономії українців Росії нову федеральну українську національно-культурну автономію можуть створити (згідно російського законодавства) лише регіональні та місцеві українські національно-культурні автономії в особливому порядку.

2. Вкрай необхідно у першу чергу зберегти Об'єднання українців Росії, яке 20 років сприяє збереженню української ідентичності, має великий досвід роботи у царині задоволення національно-культурних потреб українців та об'єднує майже 90 організацій та осередків у більшості регіонів Росії. Як було зазначено вище, ми розраховуємо в цьому на підтримку Росії та вищого керівництва України, якщо слова про те, що для України одним із основних пріоритетів буде допомога і материнська опіка українців в Росії і всьому світі, відповідають реальним діям.

3. Нові громадські організації згідно з російським законодавством мають створюватися ініціативними групами громадян (фізичними особами), громадськими об'єднаннями, які скликають з'їзд (конференцію) або загальні збори, де затверджується статут громадської організації, формуються її керівні і контрольно-ревізійні органи. Надмірна активність Посольства іншої держави у цьому процесі є зайвою. Тим більш недоречними є намагання визначити якісь конкретні терміни створення та якості таких організацій.

Прес-служба ОУР.

ОПТИМІЗАЦІЯ - НЕ ЧЕТВЕРТУВАННЯ...

(Закінчення.)

Поч. на 1-й стор.)

Цей Закон і дійсно схожий на пісню, в якій особливо гріють душу такі рядки: «Працівникам у сфері культури, які працюють у державних і комунальних закладах культури, держава забезпечує: роботу на повну тарифну ставку; створення належних умов праці, її оплати». Або ж: «Оплата праці у сфері культури має забезпечувати створення належних матеріальних умов для ефективної самостійної творчої діяльності працівника, підвищення престижності професії, сприяти підвищенню його кваліфікації, стимулювати залучення талановитої молоді до діяльності у сфері культури». А далі - про надбавки, доплати, премії, винагороди тощо.

І ще з Володимиром Михайловичем нам дуже подобається пункт 4 статті 21: «Забораються виселення закладів культури (театрів, філармоній, бібліотек, музеїв, архівів, художніх галерей (виставок), кінотеатрів, позашкільних закладів естетичного виховання і дозвілля дітей та юнацтва, клубних закладів тощо) з приміщень без надання їм іншого рівноцінного приміщення». Бо подібні зазіхання стали викликом часу, і нещодавно були дуже актуальними, приміром, для державного академічного вокально-хореографічного ансамблю «Таврія». Та й сама Кримська філармонія, до якої належать як «Таврійський благовіст», так і симфонічний оркестр, ансамблі «Слов'яночки», «Хайтарма», джаз-рандеву - всього понад 300 діячів культури - власного примі-

щення не має, і це теж не збігається з рекомендаціями, викладеними у Законі.

Та підштовхнуло мене до зустрічі з диригентом дещо інше. І навіть не сам той конфлікт із кримською владою з широким залученням журналістів, який спричинило зниження вдвічі заробітної плати працівникам філармонії під маркою скорочення їхнього трудового тижня, а насамперед той факт неповаги, я б навіть сказала - зневаги, які обвинувачена сторона легалізувала перед активістами спротиву - артистами. Сталося так, що, спрямовуючи цей негатив на окремих осіб, чиновники від міністерства та їхня група підтримки неовби-то дали ляпаса самому мистецтву - отій пісні «Аве Марія», якою так часто відкриваються мистецькі заходи, урочисті тиші в залі, а потім бурхливим оплескам. В такі хвилини ті, хто на сцені, і хто навпроти - єдині, тут відбувається священний процес катарсису.

Але, як стверджує Володимир Ніколенко, міністр культури і мистецтв АРК Тетяна Умрихіна жодного разу не була учасницею такого священнодійства, у всякому разі, що стосується камерного хору «Таврійський благовіст». Можливо, тому вона дозволяє собі публічно характеризувати диригента цього хору як невдачу і на увесь Крим стверджувати, що В. Ніколенку ніколи не бути Заслуженим артистом України.

Кабінет Володимира Михайловича прикрашає близько 40 різноманітних почесних грамот. Його хор зустрічали оваціями в Німеччині,

Польщі, Франції, Большому театрі Москви. Але слово пані міністра може перекреслити будь-які досягнення, і вона не приховує цього перед журналістським загалом. Невже це і є тим самим «підвищенням престижності професії», про яке згадується у нещодавно прийнятому Законі?

Дивують і деякі публікації журналістів, котрі одразу ж підтримали позицію сильнішого, зазначивши, що «Кримське «філармоністи» не спешат особа заробляють. От руководства и сотрудников этой организации не исходит предложений о том, как привлечь слушателя... В то же время крымские театры... собирают аншлаги на спектакли». Звичайно, якщо людина не розуміє, чим вишукана музика відрізняється від театральних спектаклів, і що високе мистецтво - не для ледачої душі, то не дивно і що Володимира Ніколенка тут зневажливо «величають» («ху-друком»). Не дивно й те, що ці люди, називаючи працівників філармонії «пострадавшими» (в лапках) стороною, зовсім не обурюються, що за новими розцінками Народна артистка (а в Криму їх всього п'ять) одержуватиме зарплату всього 1,8 тис. гривень і змушена буде замислитися про перекваліфікацію. Ну, а звичайному артистові доведеться втискати свої життєві потреби у 900-1000 гривень - іншого не заслужили.

Стосунки у Володимира Ніколенка з нинішнім міністром мають досить давню історію. Саме Тетяну Умрихіну звинувачує Володимир Михайлович в тому, що 8 років

тому його було скорочено з усіх посад, які він обіймав - і як художнього керівника «Таврійського благовісту», і як художнього керівника філармонії. За той час, що тривали суди по відновленню на роботі, його рідний «Таврійський благовіст» зменшився з 40 до 7 осіб. Майже вдвічі скоротився і симфонічний оркестр. Ми весело пожартували з Володимиром Ніколенком про так звану оптимізацію, яка приховує за собою щось схоже на четвертування. Адже і сьогодні варіант скорочення штату філармонії залишається в силі.

Та як би не складалася чийсь особисті стосунки, керівник, вищий за рангом, має залишатися доброзичливим і справедливим, бо лише з цієї позиції можна успішно втілювати найважливіші закони в житті. 15 років тому міністр культури України І. Дзюба саме з таких міркувань підвищив працівникам філармонії зарплату вдвічі і в такий спосіб зберіг в Криму це вогнище високої культури. Артистів не вимило в дрібний бізнес, як це сталося з тисячами лікарів, вчителів, навіть науковців.

Так само турботливо поставився до них і прем'єр-міністр Криму Василь Джарти, який не став розводитися про те, що кримські артисти і так найбагатші у світі й потребують подальшої «оптимізації», а пообіцяв забезпечити гідну оплату творчому складу Кримської державної філармонії. І це буде в руслі стратегії нашої держави, якій потрібні не лише міністри, але й таланти і національна культура, що є «основним фактором самобутності українського народу».

Тамара СОЛОВЕЙ.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР УКРАЇНИ МИКОЛА АЗАРОВ ВІДВІДАВ НАЦІОНАЛЬНИЙ ХУДОЖНІЙ МУЗЕЙ УКРАЇНИ

Микола Азаров ознайомився з експозицією музею та з проблемними питаннями, які перешкоджають його повноцінному функціонуванню. Прем'єр-міністр повідомив, що Уряд виділить необхідні кошти для реставрації музейної будівлі.

«Перш за все, необхідно відреставрувати фасад музею - історичну частину будівлі, яка зараз знаходиться у занедбаному стані. Також, як і в історичному музеї, під будівлею проходить теплотраса, - її необхідно вивести за будівлю, щоб виключити можливість аварії. Це той мінімум, який необхідно зробити у 2011 році, і ми його зробимо», - підкреслив Микола Азаров. Він додав, що зараз важко оцінити необхідний обсяг коштів для реставрації музею, оскільки ще не розроблена проектно-кошторисна документація. За інформацією адміністрації музею, на ці потреби необхідно 10 мільйонів гривень. Прем'єр-міністр пообіцяв, що Уряд знайде необхідні кошти.

Глава Уряду підкреслив, що Національний художній музей потребує розширення, оскільки в його залах виставлені лише 3% колекції. «Те, що його треба розширювати, - очевидно, тому що лише 3% колекції виставлено в залах, а колекція має дуже велике художнє значення, історичне значення, виховне значення», - наголосив Микола Азаров. За його словами, за 2-4 роки буде реалізована програма з розширення музею. «Це програма не одного року. На це потрібно 2-4 роки як мінімум, це серйозна розробка проектно-кошторисної документації, виділення землі. От я дізнався, що, на превеликий жаль, те місце, яке попередньо планувалося виділити під розвиток музею, «талановита» Київська адміністрація умудрилася комусь продати. Зараз будемо розбиратися: кому, чому продано і як його повернути», - зазначив Прем'єр-міністр.

ОРДЕН ЗА ВІДРОДЖЕННЯ ТРАДИЦІЙ

Предстоятель Української Православної Церкви відзначив церковним орденом Міністра культури Михайла Кулиняка.

Блаженніший Митрополит Володимир у своїй предстоятельській резиденції прийняв співорганізаторів Благодійного різдвяного ярмарку «Три мішечки. Від Миколая до Різдва».

Блаженніший Владика подякував присутнім за співпрацю у відродженні традицій проведення ярмарків та відзначив їх церковними орденами. Зокрема, Первосвятитель нагородив орденами святителя Миколая Чудотворця «За благодійність» міністра культури і туризму України Михайла Кулиняка, народного депутата України Юрія Бута, керівника адвокатського бюро «Адвокат» Ігоря Серкова та орденом святої великомучениці Варвари директора Всеукраїнського благодійного фонду «Дорога майбутнього» Любомира Полежаї.

У свою чергу Михайло Кулиняк відзначив внесок Блаженнішого Владика у справу відродження забутих традицій, оскільки саме з його благословення був започаткований і проведений благодійний різдвяний ярмарок «Три мішечки. Від Миколая до Різдва», та запевнив, що й надалі допомагатиме в організації подібних проєктів.

<http://mincult.kmu.gov.ua>

МУЗЕЙ КОЦЮБІНСЬКОГО ВІДКРИЮТЬ

У ТРАВНІ НА ПІВДЕННОМУ БЕРЕЗІ КРИМУ

Музей українського письменника Михайла Коцюбинського (1864-1913) планується відновити до травня у селищі Сімеїз на південному березі Криму, йдеться у повідомленні ініціаторів відкриття музею.

Письменник відвідував Сімеїз двічі - у 1895 і 1911 роках. Вперше Коцюбинський жив у будинку товариша по роботі в Бессарабії, винаря Урсин-Немцевича. Ця будівля була зруйнована під час війни. У другий приїзд з сім'єю орендував кімнату у купця Гафурова. Саме за цією адресою в Сімеїзі планується відкрити постійну експозицію.

Музей Коцюбинського в південнобережному селищі існував з 1968 року, але 12 років тому його було закрито. У 2010 році влада Сімеїзу зробила ремонт і передала будівлю під експозицію.

«Відродження музею в Сімеїзі має стати передумовою для перетворення селища з його чудовими пам'ятками історії і природи в селище Коцюбинського, на зразок Волошинського Коктебеля, де слід було б проводити регулярні літературно-історичні читання і різні конференції», - вважає голова «Всеукраїнського товариства сприяння відновленню музею Коцюбинського в Сімеїзі» Володимир Навроцький.

У зборі експозиції музею беруть активну участь музеї Коцюбинського у Вінниці і Чернівці, алуштинський музей, а також працівники культури і просто не байду до творчості письменника люди. Одним з експонатів музею стане рідкісна книга любовної прози, написана племінницею письменника Михайлиною Коцюбинською за листуванням Михайла Коцюбинського з його коханою Аплаксіною.

<http://crimea.unian.net/ukr/detail/22952>

МИКОЛА ТОМЕНКО: «ВЛАДА КРИМУ НЕ ГОТОВА...»

Заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко направив звернення Президенту України з проханням втрутитися в ситуацію з виконанням Постанови «Про відзначення 140-річчя з дня народження видатної української поетеси, громадського діяча Лесі Українки».

У своєму зверненні Віце-спікер нагадав, що Верховна Рада України ухвалила Постанову «Про відзначення 140-річчя з дня народження видатної української поетеси, громадського діяча Лесі Українки». Водночас, не зважаючи на наближення ювілейної дати (25 лютого ц.р.), не вжито жодних заходів із забезпечення ремонту музею Лесі Українки у місті Ялта.

М.Томенко наголосив, що, як випливає з відповіді Голови Ради міністрів Автономної Республіки Крим В.Джарти, влада Криму відмовляється здійснити ремонт музею за кошти місцевого бюджету. Окрім того, Кабінет Міністрів України ні у 2010, ні в 2011 році не передбачив у Державному бюджеті необхідних коштів.

Заступник Голови парламенту зазначив, що будівля, в якій розміщується музей Лесі Українки в Ялті, збудована в 1886 році, а її вибірково капітальний ремонт проводився в 1985 році. За останні роки в процесі експлуатації прийшли в непридатність перекриття, у зв'язку з аварійністю окремі приміщення музею закриті для відвідувачів.

«В рік 20-ї річниці незалежності України спостерігається сумна тенденція, коли ювілей особистостей, які без сумніву є символами держави, проходять практично непоміченими і не шанованими належним чином на державному рівні», - підкреслив М.Томенко у своєму зверненні.

«СЛІВ У МОВІ МІЛЬЙОН, ВИБИРАЙТЕ НАЙКРАЩІ...»

(Закінчення.)

Поч. на 1-й стор.)

На урочистості до школи прибули шановні гості: відомий вчений у галузі біології, письменник, заслужений діяч науки і техніки АРК Петро Вольвач (на фото), заступник начальника управління освіти і науки Севастопольської міської держадміністрації Жанна Слюсар, директор Інституту післядипломної освіти Севастопольського гуманітарного університету, кандидат педагогічних наук Ірина Стародубцева, методист кабінету української мови й

літератури Інституту післядипломної освіти СГУ Валентина Лопатюк. Разом з директором школи Людмилою Баша вони привітали переможців III етапу конкурсу, вручили їм Дипломи Ліги меценатів та призи.

До призової книгозбірні цього року долучилися: письменниця Оксана Кротюк із Києва, Юрій Зборовський із Обухова, Київської обл., Микола Владзімівський - координатор громадського комітету «Український Севастополь» та Богдана Процак - голова севастопольської про-

мадської організації «Союз українців».

Церемонія нагородження вилилася в справжнє свято української мови: лунали українські пісні, вірші.

Говоріть, як колись вас навчала матуся, Говоріть, як навчає у дитинстві матуся, Легко так, вільно так, щоб слова були в русі, Не тримайте слова, віддавайте комусь.

Слів у мові мільйон, вибирайте найкращі, Кожне з них, лиш торкни -

як струна виграла, Зрозумілі, вагомі й усі вони ваші - Мелодійні, дзвінки українські слова. (Ольга Лупій)

Ведучі ще раз нагадали зібранню про життєвий шлях бізнесмена й мецената Петра Ячика, як зразок любові до рідного слова. Проживаючи тривалий час у Канаді, він не лише пам'ятав своє коріння, шанував батьківську мову, культуру і звичаї, але й прагнув переконати світ у тому, що українці - велика європейська нація з тисячолітньою історією.

Петра Ячика, на жаль, вже 10 років немає з нами, проте живі його настанови. В них - мудрість, життєвий досвід та потужна воля.

Після урочистостей розпочався останній IV етап конкурсу. Були відкриті конверти з завданнями й 27 учасників розійшлися по кабінетах доводити, що вони - найсильніші з найкращих. Імена переможців дізнаємося 22 травня.

Лідія СТЕПКО.
м. Севастополь.

Фото В. Лопатюк.

ХТО НАЙКРАЩИЙ ЧИТАЧ УКРАЇНИ?

1 лютого стартував відбірковий етап Конкурсу дитячого читання «Найкращий читач України-2011». Співорганізатором заходу виступає Міністерство культури України.

Найкращі читачі України-2011 визначаються під час проведення трьох етапів конкурсу, що проходить на базі обласних бібліотек для дітей, ЦБС для дітей та самостійних бібліотек (філій) для дітей, сільських бібліотек всіх населених пунктів України.

Традиційно до участі у Конкурсі запрошені діти віком 12-13 років.

Заключний етап буде проводитися у м. Львові (квітень 2011 року) на Фестивалі дитячого читання «Книгоманія», куди запрошуються переможці всіх етапів конкурсу. На переможців чекатимуть захоплюючі екскурсії, незабутні зустрічі з відомими письменниками, співаками, акторами, цікаві літературні ігри, спортивний фестиваль, літературні квести і, звичайно, призи та подарунки.

У минулорічному Конкурсі участь взяли понад 141 тис. дітей з усіх областей України, АР Крим, міст Києва, Львова та Севастополя.

<http://mincult.kmu.gov.ua>

Павло Вольвач - один з найяскравіших сучасних українських поетів молодшого покоління. Народився він 9 жовтня 1963 року у м. Запоріжжі. Закінчив Запорізький державний університет. Працює в Українській службі Радіо «Свобода». Мешкає в Києві. Член Національної Спілки письменників України. Автор поетичних збірок «Кров зухвала», «Бруки і стерні», «Південний Схід», «Тривання подорожі», «Триб», «Вірші на розі», роману «Кляса». Лауреат літературних премій ім. В. Симоненка та ім. В. Сосюри. За збірку «Триб» Павла Вольвача висунуто на здобуття Національної премії України імені Тараса Шевченка 2011 року.

«Не буде перебільшенням стверджувати: Павло Вольвач - той поет, без якого сучасну українську літературу вже важко уявити, - зазначає газета «Літературна Україна». Попри певну категоричність тези, вона не є перебільшенням. Бо це той випадок, коли авторів вдалося створити не лише яскраві художні тексти, а й власний поетичний світ. Спектр його палітри - естетичної, філософської, громадянської, почуттєвої, стилістичної, словникової - напрочуд широкий і динамічний. Творча постава - цілком суверенна. Усе це дає змогу стверджувати, що Павло Вольвач - яскравий виразник не тільки свого поетичного покоління, а й нашої доби».

З цими твердженнями письменницької газети не можна не погодитися. Найкращим доказом цих слів будуть вірші цього річного претендента на Шевченківську премію Павла Вольвача, які ми пропонуємо нашим читачам.

Павло ВОЛЬВАЧ

«І МАЮ Я ТІЛЬКИ ЗГАРИЩЕ З ПРИСМАКОМ БАТЬКІВЩИНИ...»

* * *
Полин, буркун і кураїна,
Та ще акація крива...
І все на світі - Україна,
І птах, і грудка, і слова.
І добре всім - мені і стеблам.
Ані сум'яття, ні страху.
Замллий степ. І коник теплий
Сюрчить на теплому шляху.

* * *
Це і є той рідний мегаполіс,
Де труба стримить із-за труби.
Малиновий будяковий голос
І димів розкудлані чуби.
Тут і барви, тут мені і ритми,
Хай он пройде «товарняк» лишень.
Будуть дихать і балки і бритви
Із нервових злодійських кишень.
І, як завжди, вітерець нестиме
Білі хмари в степ і на лиман.
І ділити Україну з тими,
З тими, для котрих її нема...

* * *
Такі невпинні, українні
Лежать світи на сотні верст.
Гетьманне небо в мхаровинні
Тече, черкаючись об хрест.
Бур'ян росте крізь очі смілі
В блакиті нових тисячоліть.
Лежать отамани зотлілі
І не дають мені зотліті.

І не дають себе позбутись,
Летить за хмарами вдогонь.
І підступає незабутність
До обезшаблених долонь.

* * *
Воно ще лютий, звісно,
Та тільки вже оно
Примружилось на весну
І серце, і вікно.

Хода здається танцем
І в ніздрі б'ють духи.
Жовтіють під сонцем
Розчулені дахи.

І літерний за обрій
Біжить, за небокрай.
І коли тут так добре,
То там же, мабуть, Рай...

* * *
Відчужень все нові й нові цеглини
Громадяться на грудях німоти.
Мішні, як смерть, ростуть чужі світи,
Надіям не лишаючи щілини.

Та хай душі шодень ламають пальці -
Вона отут зухвалою вдалась.
Як ці горби. Як будяки-гетьманці,
Що в полинах стоять

і кажуть: «Зась!»

І хоч помреть, а зостається рідним
Зелений день над радощі чужі.
І білі хмари над миттєвим дрібом -
Не з Гонтиної всі хіба душі?

* * *
Знову синіх надій
з-за горбів нанесе,
Де тополи на чатах.
Як воно навкрути недоказано все,
Як воно непочато.
Кров перейдено вбрід

і кричи, не кричи -
Не твої тут оселі.
І у спадок тобі - ці блювотні плачі
На веселій пустелі.

І випирається лоб
в зраду й смерть кам'яну,
Але брешуть всі чисто!
Розминаєш між пучок
пучок полину -
І приходять Вітчизна.

* * *
Ах очі ці - вони вертають зміст
У кров мою і ластів'ячі гнізда
Чийось доль. У мжичку й переїзд,
І в мужиків, що йдуть до переїзду.
Між краєвидів, випитих до дна,
Замерехтіли два тремких озерця.
І мружишся кудись.
І кажеш: «Н-да»,
І тудиш весну до дурного серця.

* * *
Ті - сміються. Горілочка - п'ються.
Блиск, і зиск, і тиск, де поміж ви
я - дурних дурніший - ріки людські
споглядаю з рівня голови.
Ну а синь - понад шпилі та зими,
при кіосках, шаурмі й таксі.
При метрі, що рипає скляними,
за котрими - незнайомі всі.
Та - нехай... Розмашно вже блакиті.
І оте шось - каре і грудне, -
звідусюди кривні тягне ниті.
Я їх чую. Ось. Вони - мене.

* * *
Жив би в якихось Заліщиках,
чи, може, десь в Тереволі,
Ходив би в неділю до церкви,
просвітлений і чепурний.
Слова безсилим бадиллям
не застрявали б у горлі,
Співав би я «Ще не вмерла...»
і «...нам Україну храни».
В УНСО і районній «Просвіті»
Вітчизні приносив би користь,
Традиціями наповнений,
як зерням - тугий кавун.
І стрийко у мене був би
Богдан, чи, можливо, Орест,
І був би у мене дідо -
потомствений член ОУН.
А ще би я мав Святвечір,
маланку, вертеп і гаївку,
Напам'ять навічно завчений
карбований «Декалог».
Не «Русскую», розумієте,
а рідну пив би горілку
З товаришами вухатими,
чи краще з одним - удвох.
«Героям слава!» - кричав би,
рвійний і розпросторений.
Рота кривив би - уряд,
оркестра, газ, парламент.
І був би я весь вишиваний,
різьблений і інкрустований,
І В'ячеслав Максимович
був би мій Президент.
Я мав би багато дечого,
тож заздрю Стриям і Делятинам.
Народом були б сусіди
і навіть черга в пивній.
А ви попробуйте жити
серед цієї телятини

Понурих «тожеукраїнцев»,
в підпіллі слів і надій.
І де там ті, в біса, Заліщики?!
Тоскні, наче шинелі,
Снують суцільні «сограждане»,
«женшіні» і «мужчіні».
І тінь моя неприкаяна
в'язне у цій пустелі,
І маю я тільки згаріще
з присмаком Батьківщини.

* * *
Он розсунув обаполи міста
Мій Дніпро, заломивши брову.
Серед сала і малоросійства
Це - моє і отут я - живу.
Це моє. З правіків і назавше,
Наче гемоглобін у крові.
Все зчуїло. Та небо ще ж - наше,
Наші вітер і сонце в траві.
Та іще прапори незникою,
Не зароблені на трудодні.
Не на їхнім вчорашнім обкомі,
А на серці і Стуса труні.
Хай розчавили лаптями груди,
Та прогледіли слово моє.
Ім здавалось уже - тут ніколи
нічого не буде,
А я - є!

* * *
Не занесені в інтернеті,
Низько хмари плывуть навмання.

Баба в чоботях і жакеті
Літо бабине відміня.
Тож радійте листю опалому
І холодній криці в ставку,
Хто провів парове опалення,
Чи коханку знайшов палку.
А посохле листя дзвенить латиною
Мідно так. І холод за спиною.
І рідваних вже хочеться зізд.
Все одно - вже нічого не втримать.
Проводжать поїзди із Криму
Айстри вибігли на переїзд.

Буде дощ. Дощі перестануть.
Світ зодягне біле шиття.
Чари сходять і тануть.
Зостається життя.

КОКТЕБЕЛЬ
Цей світ - як профіль успіху.
І профіль
Поета над затокою. Було...
І хвилі шелестять, неначе строфи,
Вихолоняють з часом, ви-хо-ло...
А вівці хмар шукають пашу в горах,
Пашисть земля, вохриста і гірка,
І дріботить на ратичках бадьорих
Рожева поросячість «гаварка».
Кисло-солонке сонце у півлітрі
Вина сухого із черствих низин.
Маніжить на іонійським вітрі
Чи карагач, чи ще який кизил.
За горами - жахи і катастрофи,
А тут близьке вже золоте руно.
Цей світ - як профіль успіху.
І профіль
Поета над затокою. Оно.
А кривна пісня, кривніша за вірші,
Вночі ляга на Понти і понти.
І нишкне степу нашого наверх,
З якого ми штовхнемось у світи.

* * *
Дай забуття мені.
Хай буде це не смерть.
Нехай таке шось - вогника жарина
Та згуслий степ. А смерть - то ти.
Не сердь, важка моя жоржино.
Вогонь гуде і гототить, як гув,
На крилах серця полишивши опіки.
Метелики твоїх жаждених губ
Мене носили в тропіки.
Та хай мина. Хай тане звідусіль...
Мені ж однак - не вищвіло, а срібно.
Бо обрії мережить березіль
І кольори вертаються на рідне.
І, як городи, зчерствілий мій біль
Розпушує шось солодко-тривожне.
А по ярах і схилах ходить хміль
І шепотить: «А може?..»

* * *
Ти таке, як поет, але лячно
і слова сказати:
Скільки їх тут було -
на жінках розумілись і винах.
Ненагрітий іще, сходиш в царство
рожевих озадь,
І похрустє ринь, і немає потреби
в новинах.
Пароплавчик димить
і димиться шашлик у кафе,
З виноградин тугих кіммерійські
просвічують зерна.
Прану м'якоть охих Феодосій,
чи Каф, чи Кефе

Котрий вік віддалік таїна
стереже середземна.
Синю тінь Істанбулу з-за моря
прносять птахи,
Під опаловим місяцем спогади
мруть водянисті:
Цегляні сарайці, лікарняні
понури дахи
І, як пил, осіда містечкова
пиха баяністів.

Все воно неспроста протекло
виноградним вином -
Ковдра здиблена гір і затоки
вигадливий виріз.
Білі хмари киплять, такі білі,
немов Парфенон,
І уже назавжди із просмердлого
світу ти виріз.
І нема тепер стриму -
рушаєш собі, пілігрим,
З виноградником разом
по схилу рожевим до бухти.
Просто Боже чи Даж! Присуди,
щоб і Рим, і Кирич,
А гірких полинів уже й так
печію не забути.

ПРО ТЕРЬОХУ
День такий - ні хмарки,
ні півхмарки
(Байдуже - виторок чи четвер).
Точать яси кумоньки-товарки.
Світить сонце. А Терьоха вмер.
Вмер і вмер. Кому яка різниця.
Не для того ж літо почалось,
Щоб комусь оплакувати п'яницю,
Що з тюрем приніс туберкульоз.
З церквою на спині, Вася здимів -
І кому від того стало гірш?
Він чотири рази був судимим.
Скажуть: «Ну куди його у вірш?!»
Тільки ж під одним ходили Богом,
Хоч по різних кидало світах.
Самогону ми були одного,
Наші одні (в паспортах).
А живуть усі, хто як захоче.
Можна - так. А можна - отако.
І були ж у Васі смілі очі,
І кінчалось прізвисько на -ко.
Всесвіт не скінчився; не почався.
Десь когось не буде - ну то й що?
Вечоріє. Жалко мені Васі,
Наче дня, що взяв оце й пройшов.

* * *
холонуть колони глухого полону
що майже від трої
у вітрі полова і вигини слова
а де наша зброя?
а де наша ясна
прорізує ясна
навік обсміяли?
я й сам осміхнувся
неначе спіткнувся
невже не засяла?
то де - в альказарі?
чи в кодні й базарі?
з-за ступу? з-за рогу?
звізда над горою
зброєного крою
нічого

* * *
Крихта зізди серед синь-слюди
Над повечірніх висоток башти.
Це - назавжди.
Кому б тут не впасти.
Хто б не снував тут сюди-туди.
Як ось тепер. Цигарки - то люди.
Сіється в сніг ліхтарний овес.
Хай же при зірці усе і всюди.
Ще й аби не України без.

* * *
Крута земля димів і збочень
Вгруза в вечірню куряву,
І галицькі пильнують очі,
Чи правильно я тут живу.
А хто зна! Все співаю труби
І рейки в леті на Донбас.
П'ю самогон. Плюю крізь зуби
І кажу, бува: «Которий час?»
Та не на хінді чи на ідиш
Дніпро шепоче. І тайком -
Мости допоки переїдеш -
Стаєш неначе б козаком.

* * *
це не оковита - світ мені як вірш.
та й зі мною світу чи не веселіш?
з вами - люде - ладно.

* * *
і ласкавий теж
холодок по складках
вашеньських одеж.
в димному промінні
лавра даль кабмін
і одноплемінні бур'яни мені.
ну так що ж ви - ближні? -
я ж до вас так ласкаво...
ви куди - на вишгород?
звідки ви - із жашкова?
чи із гуляй-поля? я люблю це слово
ви така ж голота як і я братове
амінокислоти - таємничі річ
а ходім голото а ходімо хто там -
заснуємо січ...

Ліна КОСТЕНКО: «МЕНЕ ЗАЦІКАВИЛО, ЧОМУ ЦЕЙ НАРОД ТЕРПИТЬ...»

Ліна Костенко презентувала у Харкові свій перший прозовий роман «Записки українського самашедшого». Як передає кореспондент УНІАН, презентація відбулась у Харківському театрі опери і балету ім. Лисенка 7 лютого. Зала на півтори тисячі місць не могла вмістити усіх шанувальників творчості Л. Костенко, і близько тисячі людей не змогли пройти до приміщення.

«Я дякую всім і кожному, хто прийшов», - сказала Л. Костенко, звертаючись до аудиторії, яка, стоячи, вітала її тривалими оваціями.

Л. Костенко зазначила, що не є феміністкою, але «десь у мене там написано, що мужчини зникають як явище, їхнє місце послили круті, ерзац, заміники, гібриди... Ну так є... Але притомно, розумієте, я хотіла написати без психологічних похибок, без такого дурного епатажу».

Вона відзначила, що у період написання багато «вчитувалась у Гоголя», геніального автора «Записок сумашедшого», і розповіла, чому написала «саме записки українського самашедшого». «Я зрозуміла, що я повинна дати специфіку українського божевілья. Бо в кожній країні, у кожній нації є своя специфіка. Я там у романі написала, у кого яка. Тому що, скажімо, манія величчя - це ж хвороба, «спіхическая болезнь». Але комплекс меншовартості - це гірша хвороба. А ми звикли. Розумієте? Нам нав'язують, а ми звикли. У нас незалежна країна, а політики закликають встати з колін», - сказала поетеса.

«Це, - додала Л. Костенко, - нав'язані стереотипи. Мене зацікавило, чому цей народ терпить. Десь у мене там написано, що мужчини імперських націй діють з позиції сили, мужчини поневолені, але гордих націй, - вони пручаються. А наші оце думають, що якось воно буде. А не буде, тому що приножена людина ніколи не стане людяною. І оце все мене мучило, і я подумала: напишу я специфіку українського божевілья».

Пояснюючи, чому вирішила написати «саме записки українського самашедшого», Л. Костенко сказала: «Не тільки тому, що в нас суржик дуже розвинутий. Написати записки українського божевільного - це дуже серйозно. Це треба писати про божевільного. А я ж то написала про нормальну людину, зашугану, розумієте, у нашому суспільстві, в такій ситуації, і там ще невідомо, хто самашедший - чи ми, чи вони. Через те я так трошки зробила таке, знаєте, забрало, ніби я пишу про сумашедшого».

Л. Костенко повідомила, що зібраного нею матеріалу - «і світового, і українського» - було дуже багато, і цього вистачить ще на один роман. «Написалось того всього, що навіть не помістилося в цей роман, і в мене другий роман - від жінки, отам уже я буду вільна», - сказала вона.

Зустріч тривала кілька годин. У вечорі також взяли участь директор видавництва «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА» Іван Малкович, лікар і бард Ольга Богомолец, а також Тарас Компаніченко з гуртом «Хорей Козацька».

* * *
Після харківської зустрічі Ліна Костенко раптово перервала свій творчий тур по Україні, який розпочався наприкінці січня у Рівному та Києві. Її зустрічі з читачами Кривого Рога та Острога відбуваються на невизначений термін, а львівські зустрічі - скасовуються.

Про своє рішення Ліна Костенко повідомила 9 лютого Іванові Малковичу, директору видавництва «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА». Як повідомляє сайт видавництва, каталізатором такого рішення видатної письменниці стали провокативні інсинуації деяких львівських письменників, журналістів та діячів театру.

«Я всіяко намагався переконати Ліну Василівну не переривати Туру, - зазначає Іван Малкович, - я, зокрема, сказав: "Ліно Василівно, ви ж бачите, що ви, мов той криголам, проламаєте штучно створену кригу українського відчуження..." Так, я згодна, як криголам, пробивати кригу, хоч це й дуже холодно, - відказала Ліна Костенко, - я згодна пробивати стіну, але криголами не плавають у болоті...»

ХТО ГОЛОВНИЙ: СОЛДАТ ЧИ... КАША?

9 лютого Генеральна прокуратура України внесла припис Міністру оборони Михайлу Єжелю, яким вимагає "негайно вжити невідкладних заходів щодо забезпечення належного і безперервного харчування військовослужбовців Збройних сил України".

Критична ситуація виникла через те, що фірма "Івала", якій Міноборони заборгувало понад 75 мільйонів гривень, повністю припинила харчування майже 14 тисяч військовослужбовців у шести областях. Армійським тиловикам того дня якось вдалося забезпечити гарячим харчуванням вихорих у військових шпиталях та вихованців військових ліцеїв. У військових частинах солдатів були змушені годувати сухими пайками.

Керівництво Міноборони пообіцяло негайно налагодити харчування військовослужбовців. Зокрема, Міністр оборони України

Михайло Єжелю заявив, що у поточному році Збройні сили України харчуватимуться за новою схемою, оскільки система харчування в армії, яка повністю забезпечувалася комерційними структурами, себе не виправдала. За його словами, до системи харчування військовослужбовців виявилися причетними дуже багато сторонніх осіб. «Біла харчова «котла» стоїть, образно кажучи, черга людей з «ложками», які мають свою долю від цього. Але ми, військові, чітко розуміємо, що така державна структура, як Збройні сили, не може залежати від комерційних структур. Не може військова частина бути прив'язана до «котла». Котел з кашею повинен завжди йти за військовою частиною», — підкреслив міністр.

Варто зазначити, що військових підрозділів, дислокованих у Криму, недавні «харчові» проблеми не торкнулися, про що свідчать, зокрема, ці репортажі «армієських» кореспондентів «Кримської світлиці».

НА АНГАРСЬКОМУ ПОЛІГОНІ

ТРИВАЮТЬ ПЛАНОВІ ЗАНЯТТЯ З ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ

Цими днями у відповідності до плану бойової підготовки тривають планові заняття з вогневої підготовки з особовим складом окремої бригади берегової оборони центру військ берегової оборони ВМС ЗС України.

Першими на вогневій рубежі вийшли бойові підрозділи нещодавно сформованого 1-го гірсько-піхотного батальйону під командуванням майора Юрія Головащенко.

Успішному виконанню завдань не завадали навіть примхи кримської зими. Чітке виконання алгоритму дій особовим складом екіпажів дозволило командирі бригади берегової оборони підполковнику Сергію Стороженку, який спостерігав за ходом проведення занять, оцінити підрозділ за виконання вогневих вправ на оцінку «добре».

- В цілому особовий склад батальйону підготовлений на відповідному рівні, - говорить

підполковник Сергій Стороженко, - незважаючи на несприятливі погодні умови, військовослужбовці наполегливо опановують військовою науку. Також приємно констатувати, що пристойні результати демонструє молоде поповнення з'єднання - військовослужбовці осіннього призову.

Крім виконання вправ екіпажами бойових машин, на полігоні особовий склад батальйону відпрацьовує завдання із приведення зброї до нормального бою та вивірки оптичних прицілів. Зокрема, під керівництвом командирів підроз-

ділів стрільби та гранатометники розглядають можливі затримки, що виникають під час стрільби, а також питання несправності зброї та способи їх усунення.

Слід зазначити, що на полігоні створені відповідні умови для безпечного проведення занять, особовий склад проінструктовано з правил техніки безпеки, а в пункті обігріву в перервах військові моряки мають можливість перепочити та зігрітись.

Наступними на Ангарському полігоні вогневі вправи виконують воїни-танкісти бригади берегової оборони, які проведуть стрільби з танків Т-64Б вкладним стволом.

Владислав СЕЛЕЗНЬОВ,
підполковник.

ГВАРДІЙЦІ МИРНЕ НЕБО БЕРЕЖУТЬ

Наприкінці минулого тижня визначені підрозділи Гвардійської Севастопольсько-Феодосійської зенітної ракетної військової частини Повітряних Сил Збройних Сил України, де командиром полковник Віталій Павлюченко, заступили на бойове чергування з охорони повітряного простору і важливих державних об'єктів у Автономній Республіці Крим.

- Бойове чергування - це виконання бойового завдання, - говорить полковник Віталій Павлюченко. - Особовий склад ретельно проходить підготовку як загальновійськових дисциплін, так і основних дисциплін бойової підготовки. Воїни проходять суворий відбір щодо морально-психологічного стану. Бойове чергування покладає на них значні обов'язки. Від військовослужбовців залежить повітряний спокій мирного неба над мешканцями регіону. Тому на бойове чергування заступають кращі і з гордістю піднімають Державний прапор.

Ось, наприклад, зенітний ракетний дивізіон під командуванням підполковника Валіда Чумака - один з кращих. У 2010 році підрозділ був відзначений випелом Тактичної групи «Крим» Повітряних Сил ЗС України. Тут служать справжні захисники Вітчизни, досвідчені офіцери - майори Володимир Мар'їн, Юрій Фатченко та багато інших.

Восени минулого року військовослужбовці, техніка і озброєння підрозділу залучалися до тактичних навчань з бойовою стрільбою «Взаємодія-2010», що проводилися на Державному полігоні Збройних сил України «Чауда». Тоді бойові розрахунки справилися з бойови-

ми завданнями на «відмінно»: за лічені секунди цілі були визначені та майстерно вражені бойовими ракетами зенітних ракетних комплексів типу С-300.

Цього разу проведення урочистого ритуалу у підрозділі приймає заступник командира військової частини підполковник Микола Задорожний. Він прискіпливо опитує кожного військовослужбовця, дає команду усунути знайдені недоліки.

У строю стоять кращі з кращих - начальники обслуг та змін, номери, оператори, представники інших важливих військових професій. Серед вправних офіцерів і старший лейтенант Олег Шейда. А ось і старший солдат служби за контрактом Тетяна Толчина впевнено доповідає свої обов'язки керівництву. У протиповітряній обороні без жінок не обійтися, вони часто обіймають традиційно «жіночі» спеціальності планшестивів, радіотелефоністів тощо.

Державний прапор піднімають солдати Микола Осінський та Олександр Мельничук. Поруч стоять їхні побратими - солдати Сергій Черниш, Анатолій Оврах та інші. У військовій частині проходять строкову службу немало хлопців з Полтавської, Київської, Чернігівської, Донецької та інших областей України. Завдяки тому, що офіцери проводять ретельну роботу з молодим поповненням для скорішого становлення і якісного виконання покладених завдань, юнаки знають алгоритм дій в повному обсязі.

Воїни готові виконати свій священний обов'язок. Адже розуміють, що за їхніми спина-

ми - рідні домівки, родини, міста і села нашої великої країни, все те, що називається Батьківщиною.

Після заступу підрозділу на бойове чергування підполковник Микола Задорожний зауважив, що військовослужбовці підготувалися добре до виконання бойового завдання. Проведено цілий комплекс заходів, теоретичних, практичних занять з усім особовим складом, виконано належне технічне обслуговування, перевірено роботу вузлів й агрегатів складної техніки протиповітряної оборони.

- Несення бойового чергування мобілізує усі сили особового складу на виконання головного завдання підрозділів - охорони південних кордонів країни, - додає він. - Техніка бездатна, особовий склад навчений і спроможний виконати поставлені завдання.

А за словами командира частини полковника Віталія Павлюченка, мешканці Криму можуть працювати і спати спокійно: повітряний простір і вдень, і вночі надійно охороняється військовослужбовцями - гвардійцями.

Мирне небо знаходиться під пильним наглядом воїнів протиповітряної оборони, які з честю дотримуються традицій наших попередників - оборонців героїчного Севастополя. Це звичайні, і в той же час - дуже відповідальні люди, готові виконати свій важливий обов'язок. Рідні і близькі кримчан, для когось - просто сусіди і знайомі, які живуть поруч, - усі вони впевнено несуть службу на бойових постах, за пультами грізної, потужної, сучасної, надійної техніки, - зауважив командир зенітної ракетної частини.

Руслан СЕМЕНЮК.

(Регіональний медіа-центр МО України).
м. Феодосія.

НЕСПОДІВАНИЙ РАКУРС

«НЕДИТЯЧІ» НАГОРОДИ ВІЙСЬКОВОГО МЕДИКА

Численні нагороди і регалії начальника Євпаторійського центрального дитячого клінічного санаторію Міністерства оборони України полковника медичної служби у відставці Анатолія Ненька безпосередньо пов'язані зі справою всього його життя - хірургією, дитячою реабілітацією і ортопедією. Скажімо, перший, ще радянський, орден «Знак пошани» Анатолій Михайлович отримав за успішне впровадження при лікуванні нижніх кінцівок у дітей методу академіка Гаврила Ілізарова. Наступним - «За службу Батьківщині у ЗС СРСР» - позначене його двомісячне відрядження у 1988 році до зони вірменського землетрусу. До слова, цю ж гуманну місію військового медика оцінила ще й фундатор всесвітньовідомого «Ордену милосердя» мати Тереза, особисто вручивши євпаторійцю престижний «орденський» кулон.

За інші здобутки на ниві лікування та оздоровлення маленьких пацієнтів України, ближнього і дальнього зарубіжжя офіцер удостоївся новітніх президентських відзнак і церковних орденів, Державної і республіканської (кримської) премій. А ще у цьому послужному списку є іменна зброя. Нею у 1996 році керівник вітчизняного оборонного відомства відзначив здобуток дитячого медика за всі його 40 років офіцерської служби (уся ж календарна вислуга Анатолія Ненька сягає півстоліття).

У самому нагородженні, власне кажучи, нічого дивного немає. «Роздінка» у деталі, точніше, в іменній зброї - справжньому німецькому «Вальтері» серії ППК із заводським клеймом 1933 року. Пістолет всього на один рік старший від самого євпаторійського іменника.

- Коли мені запропонували вибрати іменну зброю, - розповідає Анатолій Михайлович, - я довго не вагався. Тільки «Вальтер». Подібний пістолет і набій до нього калібру 7,65 у мене з'явилися ще у дитинстві. Тож настрілявся з нього доскоду. Взагалі, у ті повоєнні роки у нас, сільських хлопчаків, на Херсонщині яка могла бути розвага? Здебільшого зброя, її тоді не бракувало - пістолети, автомати, набій, міни. Навіть ракетниці і ПТР (протитанкова рушниця) у нас були.

А свого тодішнього «кишенькового» «Вальтера» Анатолій Ненько позбувся одразу після нового 1957 року, коли вже навчався на військовому факультеті Саратовського медінституту. Подалі, як кажуть, від гриха. Адже при заповненні анкети він написав, що зброї у нього немає, а це геть не відповідає дійсності. Тому, приїхавши у рідне село на перші канікули, Анатолій дістав свою сховану «цичку», розібрав її до гвинтика і потайки порозкидав все по чотирьох глибоких криницях.

Деякою мірою, певен сьогодні Анатолій Михайлович, до його вибору лікарської професії «додурилися» спогади про ті ліхі пустощі дитинства. У 1944 році, відразу після визволення від фашистських загарбників, у їхньому селі стояла наша військова частина. І саме тоді майбутній військовий медик отримав своє «бойове хрещення».

- Хтось із однолітків, - продовжує Анатолій Михайлович, - невдало кинув «лимонку». Вона вибухнула. Мене добряче посікло осколками. Опинився у медсанбаті, прооперували. Лежу такий «красивий», у рубцях, але відчуваю себе «героєм». На сусідніх ліжках - поранені офіцери, солдати. Підходять до нас лікарі у військових одностроях, порипують їхні чоботи, портупей. Оці незабутні враження закарбувалися на все життя...

Після школи Анатолій Ненько у 1952 році успішно склав іспити до Одеського медичного інституту. Студентський квиток йому вручав знаменитий офтальмолог академік Володимир Філатов. А лейтенантський погоні після закінчення 4-го курсу, перед відправленням до Саратова, - знаменитий полководець Другої світової війни, тодішній міністр оборони СРСР Георгій Жуков...

Василь САДОВСЬКИЙ.

А. М. Ненько.

Фото підполковника В. Селезньова.

Знаємо, який значний слід лишило Запорозьке козацтво на півострові. В його різних кутках красно збереглися пам'ятки, що мають безпосередню належність до нашої колишньої козацької звитяги і слави. У клубі підводних занурень селища Новий Світ під Судаком зберігається коштовне наверхш... булави, знайдене на дні бухти. У фондах Кримського краєзнавчого музею зберігається гармата XVI-го століття, одна з тих, якими були озброєні прудкі козацькі бойові чайки. Ще дві подібні корабельні гармати недавно виявили аквалангисти під Євпаторією. Цілком можливо, що якраз на цьому березі в 1575 році висадилося козацьке військо, взявши спочатку невідомі ринки Гезлев (Євпаторію), а пізніше й Кафу (Феодосію). Її древні стіни добре пам'ятають, як в 1616 році козацтво під проводом гетьмана Петра Сагайдачного на чайках підпливло до могутніх башт Кафи, після нетривалої облоги захопило досі нездоланну цитадель, вщент розгромило турецький гарнізон. Знаємо, як прославилися звитяжними походами задля визволення з полону козаків-побратимів і християн-невільників Михайло Дорошенко та Іван Сірко. На 1629 рік припадає ще одна маловідома, але вельми значна подія – блискавичний успішний напад козацьких загонів на ханську скарбницю в гірській цитаделі Мангуп-кале. Перші підмурки Севастополя в 1783 році закладали, тоді вже підневільні Російській імперії, козаки Чорноморського війська, пам'ять про яких зберегло ім'я Козачої бухти. Під час Кримської війни особливо прославилися козацькі розвідники-пластуни. Чимало цікавих свідчень збереглося про інші «козацькі мітки» в Криму.

До речі, чимало цікавих подій нашої історії допоможе згадати тур «Місцями козацької слави», який передбачає не лише відвідання цих та багатьох інших об'єктів. Катання на конях в центрі кінного туризму «Бурульча», походи зі стилізованих під козацькі зимівники баз сільського туризму, участь в театралізованих виставах севастопольського клубу «Воїн» дозволять цікавим до вітчизняної історії долучитися до кращих традицій козацтва. Все це з частуванням стравами національної кухні в супроводі музик, козацьких ансамблів, які представляють багатий і своєрідний фольклорний спадок часів козаччини, оповідями про маловідомі сторінки буття українських січовиків, знищення «клятого бабою Катериною» та Петром I, а потім й більшовиками останніх нащадків Запорозької Січі на Кубані.

Відтак зростає зацікавленість у розшифровці численних таємниць періоду звитяги й вигублення козацтва, зокрема, у віднайденні казні й багатьох цінних реліквій Запорозької Січі, які після ліквідації Вольного війська Низового обмежене коло втаємничених у цю справу характерників, за переказами, зуміло вивести з обложеної царськими військами України. Найвірогідніше – у Крим, переконує чимало серйозних дослідників тієї епохи.

СЕКРЕТИ СІЧОВИКІВ

Попри те, що особливий команді карателів – руйнівників «гнезда нашої волі» було «височайше предписано» знайти і вилучити всі скарби запорожців, більша частина козаків дременула потаємними стежками в Туреччину, звісно ж, не лише

з шаблями при боці, а й з різними давніми й недавніми військовими трофеями та скарбами, древніми церковними святинями «християнського воїнства», вважають історики. Особливо пильнували винищувачі Січі, щоб з їхніх рук не вислизнули головні реліквії й багатства запорожців. Аж до Дону були виставлені щільні пости й залоги, щоб не пропустити жодну козацьку валку з цінностями у Персію. Але найтаємничіші в цю секретну операцію козацької верхівки вирішили перехитрити «москалів» – відправити у дорогу два обози. Перший, з тридцятьма просмоленими дубовими бочками з піском і камінням «на трьох возах при добрих конях», майже не криючись, рушив на Дон, якраз в російсь-

козака Симона збудували монастир Сурб-Хач, подібний тому, що багато століть височіє в гірському лісі Криму.

Цю дивну збігати й оповиту легендами історію описано в одному з автентичних стародавніх документів: під час переселення на Дон вихідців із Криму до них приєднався козак-запорожець на ім'я Симон, що вміло прикинувся вірменином, відзначався великою побожністю, розумом, кмітливостю, знанням багатьох мов і хистом зодчого, тож переконав переселенців спорудити храм саме на березі річки Темернік, додавши на цю справу й чимало власних грошей. Через півстоліття монах Симон, помираючи звирівся настоятелем монастиря – відомому просвіти-

рогоцінних окладах та інші накопичені віками цінності. Вартість їх нині оцінюють в понад п'ять мільярдів євро.

Всім було відомо, що цей скарб козаки збиралися вивезти в Єйськ, а звідти переправити у Крим. Але де ті багатства поділися, невідомо й дотепер. Адже кубанське козацтво було кмітливе, вигадливе і хитре, не поступалося в цьому запорозькому, традиції якого намагалось зберігати за всяку ціну й у вигнанні. Звісно, замість оголошеного знову ж таки «під великим секретом» напрямку просування валки возів зі скарбом, як і століття тому, рушили зовсім іншим – таємним маршрутом. Дослідники схильні думати, що, як і в досі нерозгаданій кінцівці історії з порятунком чи безнадійною втратою запорозького багатства, кубанські козаки теж обрали вектором й істинного, й імітованого вивезення своїх реліквій і скарбів той-таки Крим.

Проте дехто вважає, що дали засекреченої місцини на березі Дону чи Катеринодара, або Новоросійська скарб Кубанської Ради не вижджав, бо був надійно захищений найближче до рідних хат, щоб не наражатися на ризики збройного переслідування й нападів у дальній і небезпечній дорозі. Червоні армії тоді кубанців відігнали аж до Орла, та навесні 1920 року вони повернулися. Комісари в той час затято шукали скрізь козацькі цінності – найретельніше в Новоросійську, проте так і не знайшли.

...За дивним збігом історичних обставин, випадку чи примх долі, на «півострові древніх скарбів», який частіше називають музеєм просто неба, де недалеко від кубанських реліквій або й поруч з ними може виявитися так само надійно приховане в час бід і руїни багатство скарбів Запорозької Січі. Чи поталанить комусь відшукати ті цінності, як і багато інших, про які залишається безліч оповідей і легенд різних народів Криму? Поживемо – побачимо. Головне, щоб вони не потрапили до рук мародерів. Адже кожен великий чи малий за обсягом скарб є дорогоцінною і неповторною пам'яткою нашої минувшини.

А тому кожен факт рідної історії не повинен залишитися невідомим науці. Відомо ж бо: навіть в переказах і легендах нашого народу криється багато правди і знання про власну історію. Особливо в розсекречених таємниці. Бо через те, що у нас, українців, не завжди славних нащадків Київської Русі-України та Запорозького козацтва, було надовго викрадене та викреслене наше власне минуле, а деким і зараз старанно й запопадливо плюндрується вчорашнє й сучасне – вельми примарним виглядає наше майбутнє. Тому так прикро стає від зустрічі з тими земляками, які не знають до пуття навіть недавні події власної історії, не цікавляться сучасністю, не задумуються над прийдешнім України. Але ще прикріше, що дехто і знати не хоче навіть про ті історичні події, які стали хрестоматійною історією, хоча ще недавно змушені були перебувати в тіні й ранзі маловідомих – викреслених сусідніми і власними ідеологами сторінок нашого буття. Тож збагачаймо нашу пам'ять знанням сторінок своєї стражденної і звитяжної історії. Без цього справжніми господарями на своїй землі не станемо. Люби і знай свій рідний край – то дороговказ і нам, і нашим дітям. Доторкнутися є до чого: історія наша древня і багата, тож пізнаваймо її – збагачаймо власні душі знанням про найдорожче – Україну.

Віктор ХОМЕНКО.

КОЗАЦЬКІ СКАРБИ ШУКАЮТЬ У КРИМУ

ку пастку. Звісно, його потім перехопили і, не зламуючи бочок, опечатали та під посиленою охороною відправили імператриці «як подарунок від вдячних запорожців».

Куди дійшла друга валка з двопудовими бочками, наповненими золотими монетами, коштовним камінням та ювелірними прикрасами, багатша за скарб гетьмана Полуботка, невідомо досі. За деякими даними, характерники, перевдягнені в чумацькі шати, довели скарб до кордону земель війська Донського, де й зарили в лісі до краєвих часів.

Інші пошуковці переконані: козацькі цінності осіли в Криму, куди шлях запорозьким обозам тоді ще перегородити не встигли, бо він вважався найнебезпечнішим. Треті кажуть, що мають деякі свідчення благополучної доставки запорозьких багатств у Туреччину. Прикметно, що найбільш інформовані дослідники вважають, що найдоцільніше шукати нині ті зниклі скарби навколо стародавнього кримського вірменського монастиря Сурб-Хач біля керченсько-феодосійської траси, та на колишньому кордоні Війська Донського – біля міста Нахичевань, де через кілька років після зникнення запорозького скарбу, з ініціативи й за кош-

тлю й поету Арутюну Алмадаряну, що він останній з учілих, хто знає найбільшу таємницю Великого Війська Запорозького Низового, але відкрити її не встиг. Обмиваючи його тіло, монахи лишень скопювали на пергамент витатуйований на спині побожного козака тризуб і жіночу голову, схематичне зображення якої дуже нагадувало обриси Кримського півострова. Дехто вважає, що відшукати козацькі скарби допоможе знайдений понад сто років тому старовинний пергамент з цим сповненим загадок сюжетом і перемальованими зі спини колишнього запорожця знаками.

ЗИГЗАГ ДОЛІ

... Цікаво, що історія зі скарбами січовиків дивним чином знайшла своє повторення в роки громадянської війни, тепер уже з коштовними реліквіями нащадків запорожців, коли козацтво зазнало не менш нещадних репресій від вже «червоної імперії».

Історики свідчать: створена в 1917 році Кубанська Рада через рік замушена була відступити зі своєї столиці – Катеринодара – до Новоросійська. За чутками, Рада вивезла понад 80 возів добра: золото й срібло, стародавні козацькі ікони в до-

УКРАЇНСЬКИЙ КАЛЕНДАР

ЛЮТИЙ

11

1963 р. — у Києві розпочалася конференція з питань культури української мови. Її учасники звернулися до найвищих органів державної влади з вимогою надати українській мові статус державної.

1989 р. — відбулася установча конференція Товариства української мови імені Тараса Шевченка (тепер — Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка)

1670 р. — народився Самійло Величко, український козацький літописець.

2003 р. — трагічно загинув народний депутат України Анатолій Ермак.

12

1918 р. — у Коростені Мала Рада УНР прийняла Володи-

Лесь Мартович.

мирів Тризуб як великий і малий герб Української держави.

Народилися:

1526 р. — Костянтин-Василь Острозький — князь, український магнат, воєвода Київський, маршалок Волинський, політичний і культурний діяч, один з найзаможніших і найвпливовіших магнатів Речі Посполитої.

1871 р. — Лесь Мартович, український письменник та громадський діяч, автор 27 оповідань.

Відмітна риса його художньої манери — з'єднання трагічного з комічним, гумор, який порою переходить у гостру сатиру.

1882 р. — Євген Мешківський, начальник штабу УГА, начальник штабу Дієвої Армії

УНР.

1884 р. — Наталія Полонська-Василенко, одна з провідних представниць державницької школи в українській історіографії, авторка майже 200 наукових праць та Південної України. Її археографічні студії стали одним з джерел розвитку української історичної науки. Дійсний член Наукового товариства імені Шевченка, академік Української Вільної Академії наук та Міжнародної Академії наук у Парижі.

1945 р. — у бою з загонами НКВД загинув Клим Савур (Дмитро Клячківський), генерал-хорунжий, головний командир

Української Повстанчої Армії.

13

1849 р. — народився Федір Щербина, історик Кубані, ректор Українського вільного університету.

14

1908 р. — народився Петро Шелест, перший секретар ЦК Компартії України в 1963—1972 роки.

†

1897 р. — помер Пантелеймон Куліш, український письменник, фольклорист, етнограф, перекладач, критик, редактор та видавець, громадський діяч, член Кирило-Мефодіївського товариства

15

Народилися: 1952 р. — Олександр Муратов,

Йосип Сліпий.

український і російський кінорежисер, кінорежисер, поет, член правління Національної спілки кінематографістів України. Син українського поета і драматурга Ігоря Муратова.

1953 р. — Анатолій Хостікоєв, народний артист України, актор Національного академічного драмтеатру ім. І.Франка

16

1813 р. — народився Семен Гулак-Артемовський, український оперний співак, композитор, драматург («Запорожець за Дунаєм»).

†

1992 р. — помер Олександр Оглоб-

лин, український історик і археолог, архівіст та політичний діяч, один з творців державницького напрямку в українській історіографії, автор близько 1000 наукових праць. З 1944 року — в еміграції. Серед його учнів — сучасний канадський історик Орест Субтельний.

17

Народилися: 1892 р. — Йосип Сліпий, Патріарх Української греко-католицької церкви (помер у Римі у 1984).

1930 р. — Юрій Якутович, український митець-графік, ілюстратор, майстер лінографів, ксилографів та офортів, художник кіно.

1943 р. — Раїса Недашківська, українська акторка театру та кіно (к/ф «Комісар», «Роксолана»).

Р. Недашківська.

ЧИ БУДЕ СВЯТО ПІСНІ УКРАЇНСЬКОЮ?

1920 р.); «...цей хор єдиний у світі» (Бельгія, 1920 р.); «...Той, хто так співає, з такою душевністю, з таким почуттям, що вони линуць аж до небес, той не може бути земним... перетворившись в ангела, зринає аж ген до тих країв, де живе любов, мир і злагода» (Бразилія, 1923 р.). Прадавні наші пісенні багатства - народне багатоголосся - мають ретельно записати компетентні вітчизняні фахівці і представити у ЮНЕСКО як духовний здобуток нашого народу.

Складний час свого державного становлення переживає зараз Україна. Свято її величності Української Пісні сприятиме зростанню свідомості українського народу, гордості за свою націю, зростанню поваги до своєї рідної мови і, як український соловейко Соломія Крушельницька, народ ніколи не зречеться українського походження. Відзначення Дня свята української пісні буде сприяти консолідації українського народу, відродженню історичних козацько-патріотичних і державотворчих традицій, вихованню громадян, особливо молодого покоління, в дусі українського патріотизму, розвитку української культури, стане одним із засобів стабільності в суспільстві і державі.

На підставі ухвали VII З'їзду Всеукраїнського об'єднання ветеранів від 05.06.10 р. пропонуємо запровадити «День свята української пісні» на державному рівні.

На нашу думку, це свято слід відзначити 22 червня, в день літнього сонцестояння. Обряди і пісні, що приурочуються впродовж тисячоліть до святкування літнього сонцестояння, вважаються найстаровиннішими. У літній обрядовості відображений весь духовний світ українського народу.

З'їзд вважає доцільним «День свята української пісні» встановити вихідним.

Линь же в завтра лебедино і співай натхненно, Україно, Україно, лоба наша нене!
Голова Всеукраїнського об'єднання ветеранів, Заслужений юрист України В. О. ГУМЕНЮК.

18 жовтня 2010 р. м. Київ

ЗВЕРНЕННЯ ПІДТРИМАЛИ:

- ДАЦЕНКО Л. А.**, заступник Генерального директора Національної радіомпаниї України, Заслужений журналіст України;
- КОНОНЕНКО П. П.**, директор Національного науково-дослідного інституту українознавства, академік, лауреат Міжнародної премії ім. Й. Г. Гердера;
- КОРОТЯ-КОВАЛЬСЬКА В. П.**, зав. відділу культури Національного науково-дослідного інституту українознавства, Відмінник освіти України, Народна артистка України;
- ДИЧКО Л. В.**, секретар Національної Спілки композиторів України, Народна артистка України, лауреат Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка, член-кореспондент Національної академії мистецтв України, професор;
- ЩЕРБАНЬ І. В.**, композитор, голова Київської організації НСКУ, Заслужений діяч мистецтв України, лауреат Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка, професор;
- МАТВІЄНКО Н. М.**, Народна артистка, Герой України («В ім'я великої справи!»);
- КОЗАЧОК А. М.**, в.о. генерального директора - художнього керівника Національної заслуженої капели бандуристів України ім. Г. І. Майбороди, Заслужений артист України («На благо України!!!»);
- ЧОРНОГУЗ Р. М.**, директор-розпорядник Національної заслуженої капели бандуристів України, Заслужений працівник культури України;
- ЕСИПОК В. М.**, голова Національної спілки кобзарів України, Народний артист України, професор («Підтримаємо добру справу!»);
- РОЖОК В. І.**, ректор Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського, Народний артист України, доктор мистецтвознавства, професор;
- ПЕРЕЛИГІНА Л. Ф.**, голова Профспілки працівників культури України, Заслужений працівник культури України;
- МУЛЯВА В. С.**, почесний Гетьман Українського козацтва, голова Комітету розвитку Українського козацтва в Україні та діаспорі, філософ-науковець, генерал-майор Збройних Сил України («Підтримуємо, бо правдиве, праведне і справедливе несе в собі українська пісня...»);
- ОЛІЙНИК Б. І.**, голова правління Українського фонду культури;
- АВДІЄВСЬКИЙ А. Т.**, голова Національної Музичної Спілки України, Народний артист СРСР та України, лауреат Державних премій СРСР та України, академік, професор;
- ЧЕБИКІН А. В.**, Президент Національної Академії мистецтв України.

(Закінчення. Поч. на 1-й стор.).
 П. Куліш писав: «...Дух наш зостався незаглушений в живому слові народному, в українській народній пісні».

Українська пісня - це найчарівніша квітка у барвистому вінку української мови, історії, культури та духовності. Неначе з бездонної криниці вона черпає нові мелодії, що линуць до людських сердець, зворушуючи їх, закликаючи до прекрасного, до добра, до вічних цінностей. Видатний історик-філолог О. Бодянін писав: «В українській пісні «...всюду порыв страсти, сжатость, твердость, лаконизм выражения, естественность, особенная нежность и сила чувств». Українська пісня витримала випробування часом, адже в ній усе життя нашого народу. М. Гоголь підкреслював: «Якби наш край не мав такого багатства пісень, я ніколи не написав би його історії, тому що я не збагнув би її й не мав би поняття про минуле».

Епічні пісні український народ складав упродовж тривалої боротьби за національне й соціальне визволення. В думках та історичних піснях народ опоетизував героїчні сторінки вітчизняної історії, образи реальних історичних осіб - гетьманів, козацьких ватажків, народних месників. З голів народних співців-бандуристів записувалися думи, релігійні псалми, сатиричні пісні. Про найвідомішого кобзаря XIX ст. Остапа Вересая писали М. Лисенко, французький поет А. Рембо, а російський художник Л. Жемчужников залишив нащадкам його портрет. Перлини українсь-

кої пісенної фольклористики збирав Леся Українка, Марко Вовчок, Дніпрова Чайка, Марія Заньковецька, М. Лисенко (зібрав понад 700 народних пісень).

Наша пісня, як сонце зігриває, зцілює, єднає в горі і радості, кличе у безсмертя. Пророчими стали слова Кобзаря: «Наша дума, наша пісня не вмре, не загине, от де, люде, наша слава, слава України!»

Не дивною є думка, що найпопулярнішою у світі є її величність - Українська Пісня. Традиційні епічно-філософські пісні «Реве та стогне Дніпр широкий», «Рідна мати моя», «Два кольори», «Україночка», «Ясени» знають і співають в багатьох країнах світу. Символом «малої Батьківщини» виступає полотняна сорочка, вишита неньою «червоними і чорними нитками», збережена у вирі життя, яскравий вінок з польових квітів на чолі Української Мадонни.

Українська пісня - це планетарне диво, інтернаціональна музична мова сучасності. В ній особлива естетика, що має свою психологічну ауру, особливу привабливість і ще далеко не розгадані таємниці. В 1919-1923 роках українська пісня триумфально облетіла всю Європу, США, Бразилію, Мексику, Аргентину, Уругвай. Українська народна капела О. Кошиці відкрила культурному світові пісенні скарби українців, і світ визнав дивовижну красу і велич української пісні. Всюди, де гастролював цей хор, поціновувачі захоплювалися: «Характерні національні прикмети, притаманні українській пісні, роблять її неповторною, неперевершеною» (Англія,

КОМУ «СВІТЛИЦА» ПІСНЯ ЗАВАЖАЛА?

26 грудня 2009 р. у концертному залі Гарнізонного будинку офіцерів м. Сімферополя відбулося останнє пісенне свято, організоване «Кримською світлицею», - фестиваль-конкурс українських пісень, створених виключно нашими земляками - авторами з благословенного кримського краю. (Нагадаємо, що перед цим, у тому ж 2009 році, на Покрову, газета триумфально провела спільно з читачами фінал конкурсу на визначення 20-ти найкращих українських пісень). Фоторепортаж про цей фестиваль (саме з нього взяті ці фотографії) був опублікований у першому номері «Кримської світлиці» за 2010 р. Читачі пам'ятають, що цілий місяць цей номер пролежав під арештом на складі друкарні. Власне, з тих пір і до сьогодні (вже понад рік!) «Світлиця» у її звичному форматі більше не виходить. Тож і досі «під арештом» (як і редакційне приміщення) залишаються всі масові культурницькі «Світличні» починання - зокрема, читачський конкурс на визначення найкращих українських пісенних виконавців, конкурс авторської пісні та ін. І який, скажіть, «нечистий антиукраїнсько-пісенний сил» усе це заважало?

ЯК ЗА ДОПОМОГОЮ МУЗИЧНИХ КВОТ ПЕРЕТВОРИТИ УКРАЇНУ НА МАЛОРОСІЮ

РЕЗОНАНС

26 квітня 2010 року з ініціативи народного депутата Олени Бондаренко (фракція Партії регіонів) у Верховній Раді був зареєстрований Проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення»

1 лютого 2011 року Верховна Рада прийняла цей законопроект за основу і направила його на підготовку до другого читання. Законопроект підтримали 240 із 396 народних депутатів, зареєстрованих у залі.

Проект передбачає скасування обов'язкового надання 50% радіоефіру музиці українських авторів або виконавців. Зокрема, пропонується вилучити зі статей 9 і 28 Закону «Про телебачення і радіомовлення» вимогу про дотримання теле-радіоорганізаціями окремих квот на поширення музичних творів українських авторів або виконавців, а також вимогу до змісту програмних концепцій телерадіоорганізацій щодо частки поширення музичних творів українських авторів або виконавців у тижневому обсязі мовлення.

Рідко буває таке задоволення авторів, щоб з одним столом зустрілося відразу декілька його персонажів! А потрібно сказати, що Олена Бондаренко, Юрій Кармазін і Марія Бурмака, які зійшлися на останньому шоу Євгена Кисельова на «Інтері», - це саме персонажі моєї творчості.

Вони говорили про 50-процентну квоту на музичний і відео-продукт, що виробляється в Україні. Одні (Олена і присутні FM-продюсери і FM-менеджери) вважають, що квоту необхідно забрати - тоді українська музика стане потужною і конкурентоспроможною...

...Інші співбесідники (Маріяка, Кармазін, Олександр Пономарьов) говорили, що все якраз навпаки: з введенням квот, яких і так ніхто не дотримувався, українська музика дістала хоч якусь можливість дійти до слухача і не бути задавленою могутніми катками російського і західного поп-конверсів.

Проте слід усвідомлювати, що в питанні про музику в українському ефірі поєднуються два чинники: музика-як-бізнес і музика-як-SoftPower.

Музика-як-бізнес: зрозуміло, що Україна - це чималенький ринок збуту музики. І кількість ефірів якогось-небудь Філіпа на FM корелює з його зборами від концертів в Україні. Тому, схоже, має рацію Ігор Кондратюк, який сказав, що відміну квот пролобіювали російські агентс-

тва, а Партія регіонів охоче повелася на цей лобізм, бо українського шансону ще не придумали.

А ось за музикою-як-SoftPower (чинником «м'якої влади») стоять вже не жадібні російські агентства і не спільноСНГевські FM-станції, а Старая площа і її околиці. Тобто, зменшення звучання різномовної української музики в ефірах українських FM необхідно для гуманітарного «стирання» України і торжества «руського міра». Принаймні, так думають у Москві (зокрема, деякі мої знайомі).

Пам'ятаю, одна знайома - високий чиновник з МЗС РФ - якось переконала мене в тому, що Пушкін - це наш геополітичний проект (в т.ч. в Україні). Я намагався заперечувати, що хай Пушкін буде не геополітичним, а культурним проектом, але переконати не вдалося: Пушкіна політики сприймають перш за все як пушку.

Проте тепер у Росії усвідомили і концептуалізували, що у «руського міра» є два геополітично-геокультурних проекти. Перший - це «Пушкін - Достоевський - Толстой», другий - це «Кіркоров - Басков - Пугачова».

Тому питання про інформаційний (включаючи FM) простір тієї ж України розглядається не просто як бізнес-можливість, не просто як культура, але, перш за все, як політика - і навіть у

термінології війни. Якщо в Україні інформаційний простір такий самий як і в Росії, то через декілька років можна буде зі значно більшою підставою заявити: так ми ж один народ!

Деякі наївні, хто запам'ятав з міфології початку 1990-х якісь дурощі про конкуренцію і «невидиму руку ринку», не спромоглися розібратися, що таке картелі і картельні угоди монополістів.

А у випадку з українською музикою і радіопростором це ось що таке.

Приходять, скажімо, Вакарчук, Скрипка і Бумбокс на яке-небудь FM-радіо і скаржаться на життя: мовляв, ми такі популярні! Чому ж ви нас не крутите? Публіка нас вимагає і чекає!

А продюсер їм ввічливо відповідає: прочатте, ви - «неформати»!

Вони: та як же так! Навіть на московських радіо нас крутять! Центральне (московське) керівництво ваших радіостанцій нас любить і підтримує! Ми постійно на гастролях у Росії!

Продюсер: ось і їдьте до Росії з корпоративами! А на наших українських радіостанціях у нас уже Басков із Кіркоровим і Сергєєм Лазаревим заряджені!...

...Так влаштовано картель, що дозволяє діяти неконкурентними методами в начебто конкурентній ситуації.

В результаті складеться схема, коли талановиті українсько-музичні артисти реалізуватися можуть лише через Москву

або Захід. Але не через Київ...

...Так, до речі, Олена Бондаренко на шоу у Євгена Кисельова говорила про те, що в Україні мало «нішевої» музики - тому, мовляв, і померли «нішеві» станції, а замість них - один шансон! (Навіть дивно, як уродженка Донецька може так зневажливо ставитися до музики в стилі «російський шансон»!)

Одні мої хороші київські знайомі, любителі і покровителі джазу, вручили мені недавно величезну пачку нових CD з українським хором джазом. Я досі не встиг все прослухати.

Ще одні знайомі, які займаються фестивалями авторської (бардівської) пісні, на моє запитання про гідних українських авторів назвали зльоту чотири десяткі імен.

Але що мене здивувало найбільше, так це реакція (точніше, її відсутність) на все те, що відбувається, з боку українських артистів і продюсерів.

Так, Маріяка Бурмака билася на шоу Кисельова як лев!

Так, вона - Жанна д'Арк української музики. І Олександр Пономарьов намагався адекватно підтримати тему.

Але де решта всіх музичних колег? Скрипка, Вакарчук, «Бумбокс», Могилевська, Ротару, Сердючка, Кузьма, Ані Лорак, Ян

Табачник, «Віагра»?..

...Проявіть професійну, громадянську, національну, культурну солідарність!

Вийдіть на маніфестацію десь під Верховну Раду, влаштуйте страйк або флеш-моб, заявіть всім «колгоспом» під стіни Адміністрації Президента. І це буде піар навколо реальної проблеми, а не навколо пластичного фуфла.

Якщо ж нічого подібного не відбувається, тоді варто красиво віддатися на милість долі - точніше, на милість переможцям. І розраховувати, що вони не добиватимуть того або іншого артиста.

Втім, може, так і треба: нації, яка не вміє захищатися, яка не вміє зберегти свій Soft Power і культурний код, може, краще припинити своє існування і зробити загальнонаціональну евтаназію?

Тому, мабуть, треба підтримати і Олену Бондаренку, і Дмитра Табачника, і ініціативи з закриття української школи в Красному Лучі, і українських центрів у Харкові. Навіщо продовжувати муку нації, яка втрачала життєздатність?..

Андрій ОКАРЯ, Москва.
 (Подається зі скороченнями. Повний текст статті - <http://www.unian.net/ukr/news/news-419964.html>)

